

naša luč

1986

7

slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja

ivan cankar

AJDA —

ajdovec = *ajdov kruh*; ajdovka = *potica*, slama, goba; ajdvoščnica = *hruška*; ajdovček = *goba*.

BLODITI —

bloditi po morju, po gozdu; ta človek čudno blodi; bloditi koga s čim = *begati, vznemirjati*; hudič ti blodi kri; uroki jo blodijo; to (se) mu blodi po glavi; blodi v mrzlici; vede se, kakor da se mu blodi.

CENA —

nizka, visoka, kupna, prodajna, zadnja cena; cena raste, pada; blago nima cene, cene navijati, za ceno se pogajati s kom; za vsako ceno, za nobeno ceno ne, pod ceno prodati; cenen = *po-ceni*.

DATI —

dati koga učiti, delati = *poslati*; dam perilo prati; dam hišo postaviti = *ukažem*, dam prinesiti vina, je dal sklicati vse moške, dal mi je razumeti; ni ga dal poklicati, materina bolezen ji ni dala spati, ne dajo mu ziniti; dal te

je pozdraviti; tebi se ne dam tepsti, zakaj se ne daš ostriči?, tu se dá govoriti, se ne dá nič napraviti, se ne dá povedati; kar se dá velik kos, kar se dá lepo, hitim, kar se dá; le dajmo ga!, ne dajte se!; daj, povej že!; v dar, naposodo, na upanje, na voljo dati; sinu dati prav; za ženo dati; glas od sebe dati, je dal glas = *je sporočil*; na znanje dati; glavo, življenje dati; v rejo dati; ti bom dal vetra; duška dati; srce mi ne dá, da bi to storil; na to ne dam veliko; nič se mi ne dá; ne dá se mi spat; krivda se ne dá dokazati.

ENO-

enobarven; enodejanka; enodnevnik; enodušen; enokraka lestev; enokrilnik = *letaló*; enolončnica; enonadstropnica = *hiša*; enorazrednica = *šola*; enosmerna cesta; enostransko zanimanje; enotirna železnica; enozložnica = *beseda*.

GLEDATI —

postrani, pisano, grdo, izpod čela, debelo, zviška, težko gledati;

z belim gledati, veselo v svet gledati, križem gledati = *škiliti*; gledati v tla, v oči, pod noge, v zrak; prst gleda iz čevlja, časopis gleda iz žepa; na obleko, nase, na ljudi gledati; gledati v kom hinavca, slepar gleda iz tega človeka, ves oče gleda iz njega, gleda po opravkih; na vsak dinar ne bom gledal, vse za njim gleda, gledati resnici v obraz; sam glej!, na prste, skozi prste gledati komu; okno gleda na vrt; pod kožo gledati, v kozarec gledati; gledata se kakor pes in mačka, gleda kakor tele nova vrata, gleda kakor zaboden vol, gleda kakor hudo vreme, gleda kakor miš iz moke, gleda kot lačen pes obrano kost, gleda ko sršen, gleda ko ris, gleda kakor žaba jajce; gleda jo, kakor bi jo hotel kupiti.

HIŠA —

enodružinska, večnadstropna, božja, letoviška, trgovska, polževa hiša; očetna hiša; hiša žalosti; hoditi od hiše do hiše; hoditi po hišah, priti k hiši, ostati pri hiši, oditi od hiše, spoditi koga od hiše; ne grem iz hiše; varovati hišo = *ostati doma*; dolg na hiši; lepo doto je prinesla k hiši; je iz boljše hiše; gostoljubna hiša; vremenska, vrtna, pasja hišica.

JAMA —

v jamo deti = *v grob*, rudarji hodijo v jamo; kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade; jamasta cesta, jamnat svet; jamnica za spravljanje krompirja, jamar raziskuje jame; jamica na licu; jámščarica = *rudarska svetilka*; jámščica = *jamska voda*.

REŠITEV VAJ iz prejšnje številke:

1. Prešeren je umrl 8. II. 1849 v 49. letu starosti. Sedež imamo v 12. vrsti levo. Avto z evidenčno številko MB 1986 je povzročil nesrečo. Stran 19 je popackana. Tališče železa je pri 150°C. Z 12 leti je moral od doma. Vlak prispe v Škofjo Loko običajno ob 19. uri, danes pa je prispel šele ob 19.20. Tako je zapisano na 167. strani.

2. Pridi, Krpan, in si izberi konja! Pridi in si izberi konja, Krpan! Ogleдали si bomo seveda tudi muzej. Ogleдали si bomo tudi muzej, seveda. Kako lepo je, moj Bog, in kako zanimivo! Kako lepo je in kako zanimivo, moj Bog!

Naslovna fotografija:

JESEN V DRAŽGOŠAH, naša na prisojnih policah pod strmim robom Jelovice.

Slovenija, moja dežela

V daljšem zapisu pod naslovom V labirintu vprašanj je znana esejistka Spomenka Hribar napisala v reviji 2000 (Ljubljana 86/štev. 31-32) med drugim te-le misli:

V 19. in 20. stoletju je v Evropi izginilo okrog 200 narodov, Slovenci pa smo obstali. Če ne že zaradi drugega, iz hvaležnosti, da to tako je, moramo gojiti svojo narodnost naprej. Postavljanje vprašanja naroda in negovanje narodne bitnosti pa ni nacionalizem, se pravi, ni vprašanje neke brezprizivne ideologije, ki da naj se z njim ukvarja in ga „rešuje“, tudi internacionalistične ideologije ne! Prav tako vprašanje naroda ni kakšno „privatno“ vprašanje pripadnikov tega naroda.

Revolucionarnobojna logika ima (v Jugoslaviji) tudi danes „platno in škarje“ in se do svojega naroda še vedno vede po načelu narod = partija, partija = narod. Zlita z oblastjo se vse bolj uveljavlja in čuti kot oblast in kot taka predstavlja svoje lastne (partijske) interese kot neposredne in edine narodne interese.

Vsak poskus kateregakoli naroda, da bi se sproščeneje razvijal in da bi intenzivno skrbel za svojo narodnostno bit, je oklican za nacionalizem. „Nacionalist“ je vedno psovka, „internationalist“ nikoli. Položaj, v katerem smo kot narodi, je razviden iz skoraj paničnega strahu pred očitki nacionalizma. To gre tako daleč, da si skoraj ne upamo več govoriti: to je slovensko, srbsko, hrvaško, albansko vprašanje itd. Ali: to je slovenska zemlja. „Slovenija, moja dežela“ — ta stavek je vzbudil kar nekakšno „nacionalistično“ grozo, vsekakor večjo grozo, kakor pa jo vzbuja onesnaženost dežele. Izreči: „Slovenija, moja dežela“, je že kar greh — in vendar je Slovenija moja dežela.

Toda narodi, če jim vzameš pluralizem in če jim žagaš njihovo individualnost, so duhovni invalidi... Zato je temeljna potreba vseh narodov sprostitve njihove ustvarjalnosti. Za to gre, da bi pluralizem mnenj, različni projekti, tudi politični, imeli pravico in možnost manifestirati se javno. Samo tako se je mogoče v prihodnje izogniti totalitarizmu ene Resnice, ki se izraža v vladanju „za ljudstvo“ in ne v vladanju „z legitimacijo izražene volje ljudstva in z ljudstvom“ (Grafenauer).

Srbski teoretik marksizma Mijalko Todorović je ob svoji knjigi Politična bit družbene krize povedal tudi te-le stavke (Teleks, Ljubljana, 31. jul. 86):

„Vse zgodovinsko izkustvo in sodobna stvarnost kažeja, da ni nujno, da je KP, in pogosto tudi ni, edini avtentični tolmač interesov delavskega razreda. Na Poljskem se je delavski razred dvignil proti KP... Žal se je ZKJ v veliki meri vrnila k starim metodam, tako da je zdaj njena glavna moč v oblasti, namesto v gibanju, v ustvarjalni aktivnosti najširših družbenih slojev... Enotenarodni sistem, v katerem ima oblastna elita politični in idejni monopol, v načelu ni bližji socialističnemu samoupravljanju in samoupravni demokraciji kot večstranski sistem, v praksi pa se je pokazalo, da je lahko mnogo bolj oddaljen. V večstrankarskem sistemu obstajajo konkurenca idej, tekmovanje osebnosti in alternativni programi.“

Založnik: Avguštin Čebul,
župnijski urad Št. Lenart,
9587 Ričarja vas.

Odgovorni urednik: dr. Janez
Hornböck, 9020 Celovec, Vik-
tringer Ring 26. Tisk: Tiskar-
na Družbe sv. Mohorja, 9020
Celovec, Viktringer Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austria

NAROČNINA (v valuti zadev- ne dežele):

Anglija 5 fun.
Avstrija 130 šil.

Belgija	400 fran.
Francija	60 fran.
Italija	12.000 lir
Nemčija	20 mark
Nizozemska	20 gld.
Švedska	60 kron
Švica	19 fran.
Avstralija	9 dol.
Kanada	12 dol.
ZDA	10 dol.

Razlika v cenah je zaradi
neenake poštnine v posa-
meznih državah in različnih
deviznih preračunavanj.
Naročnike sprejemajo pover-
jeniki in uprava NAŠE LUČI.

PRINTED IN AUSTRIA

**GOSPOD GOVORI SLEHERNEMU
IZMED NAS:**

- Potrebujem **vsako roko**, da bo prinesla upanje obupanim ...
- Potrebujem **vsako iznajdljivost**, da bo iznašla nekaj novega tam, kjer grozi okostenelost ...
- Potrebujem **vsako oko**, da bo pomagalo videti tistim, ki žive v dvomu ...
- Potrebujem **vsak razum**, da bo poiskal resnico tam, kjer vlada zmeta ...
- Potrebujem **vsako uho**, da bo prisluhnilo klicu tistih, ki so v stiski ...
- Potrebujem **vsaka usta**, da bodo pričala za tiste, ki so preganjani ...
- Potrebujem **vsako voljo**, da bo prinesla moč tja, kamor sta se naselili utrujenost in naveličanost ...
- Potrebujem **vsako srce**, da bo potolažilo trpeče ...
- Potrebujem **vsakega in celega človeka**, da bom uresničil svoje načrte o stvarstvu ...
- O človek, slehernik, kdaj boš spoznal, da te potrebujem in da ne moreš in ne smeš živeti samo zase, misliti samo nase?!**

Boris Dolinar

Nezgod

„Vseved“

Vsestranske sposobnosti gospoda Nerode so dobro poznane daleč naokoli. Ni je stvari, ki bi se je ne lotil, in ni je, ki bi je tako ali drugače ne rešil, včasih tako, drugič pač spet malo bolj drugače. Seveda se gospodu Nerodi — vsestransko sposobnemu, kot je — nikoli ne more zgoditi, da bi se mu kaj, česar se loti — loti pa se premnogih stvari —, kdaj ne posrečilo. Če mu že kdaj kaj spodleti, so za to vselej krive zunanje okoliščine, slabi pomočniki in nekvalitetna „roba“, s kakršno ima opraviti. Kajti gospod Neroda je univerzalen in nezmotljiv in se tega tudi zaveda. Njegovo mnenje o sebi samem pa je prav tako nezmotljivo, dokončno in nepreklicno kot mnenje komisije za podeljevanje Prešernovih nagrad.

Gospod Neroda ima svoje vernike zelo rad in jim želi vedno samo vse najboljše. Če je kateri od njih v stiski, mu zmeraj rade volje priskoči na pomoč, saj ve, da se marsikateri od njegovih vernikov pač ne more na vse tako dobro spoznati kot on, gospod Neroda, ki je že izkušen star maček in je na vseh področjih tak strokovnjak, da mu ga ni para pod soncem. Svoje vernike tudi redno obiskuje na domu, saj ga njegova dušnopastirska vest nenehno vzpodbuja k temu, da od časa do časa prekontrolira, ali je pri njegovih ovčicah doma vse v redu, in da se, če ni, pri priči spravi k strokovnemu popravilu tistega, kar ne „štima“. In — kakšna genialna daljnovidnost! — čisto zmeraj jih obiše prav takrat, ko so njegove pomoči najbolj potrebni.

Tako je nekoč obiskal prijatelja, ki stanuje v štirinajstem nadstropju neke freistadtske stolpnice. Ko je stopil v stanovanje, mu je prijatelj potožil, češ da ima veliko dela, saj da mora sneti vsa okna v stanovanju in jih na novo prepleskati. Gospod Neroda se je zamislil. Tedaj pa se je prebudila njegova dušnopastirska vest in ga nagovorila, naj vendar pomaga prijatelju v stiski.

gospoda Nerode

In ko je videl, da se prijatelj spet spravlja k delu, mu je samozavestno velel: „Daj sem, ti ne znaš!“ Nato sta s skupnimi močmi — pod strokovnim vodstvom gospoda Nerode — zagrabila za okenski okvir, ga — hooruk — snela s tečajev, nato pa jima je vse skupaj zgrmelo v globino. Tako sta storila tudi z drugim, tretjim, četrtem in petim oknom, na cesti pred stolpnico pa se je medtem zbrala velika množica ljudi, ki so prodajali zijala in se čudili, češ le zakaj neki mečejo stanovalci stolpnice okna na cesto. Tega si seveda tudi gospod Neroda in njegov prijatelj nista znala razložiti. Ko je tako lepo končalo v globini še zadnje okno in je oken zgoraj torej zmanjkalo, je zmanjkalo tudi gospoda Nerode, ki se je — videč, da tu ni več kaj — odpravil pomagat še drugim pomoči potrebnim župljanom.

V dnevniku Freistädter Allgemeine Zeitung se je naslednjega dne urednik lokalne rubrike v članku z mastnim in tendencioznim naslovom **„Demonstracija ali norost“** začudeno spraševal, od kod nenadoma navada, da se mečejo še čisto uporabna okna skozi okno na cesto.

Nekoč je obiskal gospod Neroda nekega drugega znanca in ga zalotil pri popravljanju televizorja. Precej se je prebudila njegova dušnopastirska vest in ga prisilila k odločitvi, da mora ubogi verniški pari vsekakor pomagati. „Daj sem, ti ne znaš!“ je samozavestno velel znanцу v tiski, ta pa se je branil in ga svaril, češ nikarte, gospod Neroda, ubilo vas bo. Gospod Neroda ga je odločno zavrnil: „Molči, kadar govoriš z menoj!“ Nato pa mu je iz rok iztrgal izvijač in začel z njim nemudoma mojstrovati po žičkah televizorja. Ni trajalo dolgo, ko je naredilo „buuum“. Gospoda Nerode sicer ni ubilo, zato pa je ubilo znančev televizor, tako da je potem lahko znanec od srca zapel tisto poznano narodno pesem „Imel sem ljubico, pa sem jo zgubil“, prirejeno seveda aktualnim

dogodkom v zvezi s pokojnim televizorjem.

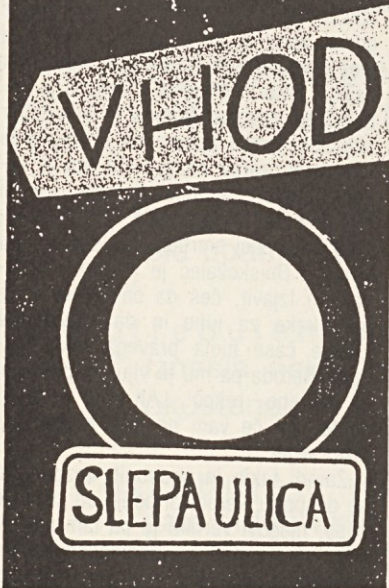
Gospod Neroda je zelo občutljiv in jezljiv, kadar ima opraviti s slabim orodjem. Nekoč je bil na obisku pri nekem znanцу, in ker je opazil, da ga temu znanцу lomi njegov hladilnik, se je odločil (pravzaprav se je odločila njegova dušnopastirska vest), da mu ga mora popraviti. „Kaj se trudiš, ko vidiš, da ne moreš!“ je rekel znanцу, mu iztrgal orodje iz rok in pri priči dokončno pokvaril hladilnik. Nato je s kladivom nekajkrat udaril po njem in vzrožil: „Ja kateri idiot ti je pa dal tole zanikro kladivo! Ali ne vidiš, da je čisto zanič?“ „Vi, gospod Neroda,“ mu je odvrnil znanec, „zadnjič, ko ste mi popravili štedilnik, ki so mi ga morali potem naslednji dan odpeljati na servis.“

Gospod Neroda je star, prevejan maček tudi v kuharji. Nekoč je pripravil

kosilo za nekega nadvse imenitnega obiskovalca. Najprej mu je postregel z govejo juho, ki se je je obiskovalec na moč razveselil. A komaj jo je nekajkrat zajel z žlico in jo nesel k ustom, je obnemogel. Gospod Neroda je kot dober psiholog precej opazil, da obiskovalcu juha pravzaprav ne gre, in mu je rekel: „Veste, saj juha ni kisla, ker bi bila skisana, ampak zato, ker je govedina že precej smrdela, pa sem jo dal v kis.“ Obiskovalec je nato z obžalovanjem izjavil, češ da on sploh ni ne vem kako za juhe in da pravzaprav zadnje čase nima pravega teka. Gospod Neroda pa mu je vljudno pomagal iz zadrege, rekoč: „Ah, nič hudega, veste, saj če vam ne gre, jo bom pa proč vrgel.“

Zaradi takih in podobnih nezgod, ki se gospodu Nerodi pripetijo od časa do časa, njegovi verniki tu pa tam podvomijo o njegovi — dogmatično sicer povsem utemeljeni — nezmotljivosti, včasih pa se jim hoče celo dozdevati, da je gospod Neroda morda kdaj pa kdaj nekoliko neroden. Vendar pa je gospod Neroda slej ko prej trdno prepričan o svoji nezmotljivosti in natanko ve, da ni prav nič neroden, kajti kako naj bi bil vendar neroden, če je pa gospod Neroda!

ŠOLA, ŠOLA, SLOVENSKI VEROUK

Obiskal sem naše rojake. Pri obisku sem se srečal z otrokom. Sam je bil doma. Prijeten, živahen fant, a vendar ni vedel, kaj naj bi počel. Imel sem občutek, da je zaprt med štiri stene in čaka, kdaj bodo prišli starši, da bo imel živo družbo. Takoj je prikimal, ko sem ga vprašal, če mu je kaj dolgčas. Kako mu tudi ne bi bilo! Razen televizije ni imel nikogar, s komer bi se lahko pogovarjal. Ne vem, kako je potem, ko pridejo starši domov. Vsekakor pa temu fantu ne bi bilo lahko odgovoriti, čemu pravzaprav živi.

Vem, dragi starši, da mi sedaj vsi po vrsti glasno ugovarjate, češ o ja, kako da ne, prav dobro vemo, čemu živimo, garamo in trpimo: da se bo našim otrokom godilo bolje, kot se je nam; zanje živimo in nobena žrtev nam ni odveč; samo tako jim lahko omogočimo, da imajo vse, kar potrebujejo; omogočamo jim izobrazbo, da bodo lažje stopile v življenje.

Jim v resnici omogočate vse, kar morete?

Vem. Srečevanja z vami in vašimi otroki pa njihovo „opremo“ mi potrjujejo, da jim dajete vse, kar morete. V materialnem pogledu! Za moje pojme mnogokrat celo veliko preveč. Polni so materialnih dobrin. Kako je pa z duhovnimi? So tu tudi tako bogato oskrbljeni? Pa če te duhovne dobrine označimo z verskimi: kaj je na tem področju? Vsakdanja praksa nam pove, da tu ni vedno tako velike zagnanosti. Gotovo, vsi se trudite, da grede otroci k obhajilu in k birmi, potem pa ste, žal, premnogi prepričani, da ste naredili že vse. Verska vzgoja se s temi zunanjimi slovesnostmi premnogokrat konča. „Naredili smo, kot nas je učila mama doma.“ Pri tem pa ste pozabili, da je bila ta mama doma z nami vsako nedeljo pri maši, da je vsak večer molila z nami, da je bila utelešena dobrota, polna Boga.

Če ostajamo samo pri zunanem praznovanju, potem se ne smemo čuditi, če Bog otrokom ni več vrednota. Saj jim ga nismo posredovali kot življenjsko vrednoto, temveč samo kot lep običaj. Za življenje premalo, za popolno duhovno smrt preveč! Nekaj smo hoteli vsaditi, da bi raslo v mladem človeku, potem pa smo pozabili prilivati in zalivati, da bi imelo obilno rast. Da si vsaj malo potolažijo vest, se nekateri opravičujejo, češ saj hodijo naši otroci vendar k nemški „Religion“. Gotovo hvalevredno. Pa vendar so pri tem pozabili, da vseživljajoča materina beseda posreduje te največje vrednote vendarle čisto drugače, saj je naša slovenska duša pač drugačna od nemške miselnosti, ki je za nas tolikokrat tako mrzla.

Mnogo krožkov in dopolnilnih predmetov boste naložili otrokom v želji, da ne bi bili kje za kaj prikrajšani. Bojim pa se, da bo ob vseh teh krožkih in obremenitvah zmanjkalo časa in volje za slovenski verouk in slovensko veroučno šolo. Da boste lažje našli pot tudi do te, duhovnih vrednot, bi vas prosil, da si pri tehtanju „za“ ali „proti“ slovenskemu verouku poskusite — ob upoštevanju Kristusovega vprašanja, češ kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi — odgovoriti na tole vprašanje: Kaj bo ostalo od vseh teh krožkov kot vrednota za večnost?

Vem, danes vas zanima predvsem to, kako boste živeli na tem svetu. A tudi če upoštevamo samo ta svet, so vrednote, s katerimi se srečuje vaš otrok pri spoznavanju krščanstva, nenaдомestljive. Verouk ne pomeni samo učenja nekaj verskih resnic, ampak vzgojo in pripravo za življenje, oblikovanje mladega človeka v polno osebnost, pri kateri imajo pojmi, kot poštenost, pridnost, dobrot, ljubezen, odprtost do bližnjega, strpnost, trajno vrednost, ker je vse to postavljeno na

temelj-skalo-Boga-večno vrednoto. Verouk ne posreduje muh enodnevnice, ampak trajne vrednote. Vse te vrednote pa so hkrati povezane v skupnost, v veliko božjo družino, ki se nedeljo za nedeljo srečuje pri maši in tako oblikuje tudi odraske za isto duhovno vrednoto. Apostol Pavel nam naroča, da naj drug drugega podpiramo in krepimo in naj bo naša vernost znana vsemu stvarstvu. To vernost pa si lahko pridobijo otroci samo, če bodo z vso družino povezani v duhovni svet vrednot.

Bog vam je podaril otroke, dragi starši, ponavljam, podaril. Kajti vse, kar je na tem svetu, je božji dar, otrok še posebej. In Bog bo terjal odgovor od vas . . .

Gorje mi, pravi sveti Pavel, če ne bi oznanjal evangelija, in gorje tudi staršem, če zanemarijo versko vzgojo otrok. Brez povezanosti v versko skupnost, brez verouka in nedeljske maše, boste težko izpolnili svojo dolžnost in težko boste kos tej odgovorni nalogi.

Vem, da bo ob tem kdo rekel, češ pa saj lahko vzgojim otroka v dobrega človeka tudi brez verouka in Boga. Ja, res, v dobrega morda lahko, v božjega pa ne. A če otrok ne ostane božja lastnina, je vse naše prizadevanje prazno.

Naj vam za konec napišem še odlomek iz stare zaveze, kjer prerok Agej takole ugotavlja:

Tako govori Gospod nad vojskami: Premislite vendar svoja pota! Pojdite v gore, pripeljite lesa in obnovite hišo! To mi bo prijetno in v poveličanje, govori Gospod. Vi ste mnogo pričakovali, pa ste malo dobili; kar ste v hišo prinesli, sem vam odpilnil. Zakaj neki? govori Gospod nad vojskami. Zavoljo moje hiše, ki je zapuščena, medtem ko vi toliko skrbite vsak za svojo. Zavoljo tega vam je nebo zadržalo roso in zemlja ne da svojih sadov. Zato sem po-

klical sušo na polje in na gore, na žito in vino, na olje in na vse, kar zemlja rodi, na ljudi in živino in na vse, kar roke naredo.

(Ag 1, 7—11)

Vredno je premisliti te besede. Ali ne puščamo naše božje hiše, ne-

deljske maše, vse preveč zapuščene in prazne? Potem se pa čudimo, če nenađoma doživimo, česar po naših mislih ne bi smeli.

Bog pa nas kljub temu vabi. Boste imeli toliko moči, da boste posredovali otrokom resnične vrednote? Ali pa mislite, da gre tudi brez tega . . .

Kar bomo sejali, to bomo želi. Nihče namreč ne more imeti obojega: Boga in življenja brez njega. Bog nas je poklical, da bi mu služili v svobodi in veselju . . . Sami si boste morali dati odgovor.

Da bi ohranili svoj „ja“ Bogu in da bi bili deležni obilnega božjega blagoslova, vam želi vaš

don Kamilo

Kaj pravijo drugi o nas

Priznajmo si odkrito: nihče ni tako nezanimiv, da bi ne imel nobenih opazovalcev; nihče ni tako zaposlen sam s seboj, da bi nikogar drugega ne opazoval; in nihče ni tako neodvisen in neobčutljiv, da bi opazovanje drugih, posebno če za to izve, nanj ne imelo nobenega vpliva. Nedvomno se bo sicer vsak skušal držati Pavlove besede: „Meni je malo mar, če o meni sodite vi ali kakšno človeško sodišče, pa tudi jaz o sebi ne sodim . . . Moj sodnik je Gospod.“ (1 Kor 4, 3–4) Vendar smo in ostanejo ljudje in zato tudi občutljivi za sodbo ljudi. Ko pa gre za naše presojanje ali celo obsojanje drugih, se bomo še posebej (. . .) spomnili Kristusovega svarila: „Ne sodite, da ne boste sojeni. Kakor namreč sodite, tako boste sojeni . . .“ in kar je še zapisano v pridigi na gori (Mt 7, 1–5). (. . .)

Ce bomo tudi sami rekli: „Meni je malo mar, če sodijo in kaj sodijo o meni ljudje,“ se bomo toliko bolj zavedali: „Moj sodnik je Gospod,“ pa naj bomo močno izpostavljeni opazovanju in sodbam ljudi ali pa nam ljudje s tem prizanašajo. Gospod pa vedno ostane naš sodnik. Pred njim moramo tudi sami vsaj nekoliko v iskrenosti svoje vesti skušati ugotoviti, kako je z nami.

Sebi in drugim, ki (. . .) smo kakorkoli (. . .) izpostavljeni opazovanju ljudi, bi rad postavil tri vprašanja:

1. Ali smo notranje srečni, zadovoljni in veseli ljudi? Pri tem ne mislim na neko zunanjo in površno srečo, zadovoljnost in veselje. Tudi ne mislim, da bi nikdar ne smelo biti nobene preizkušnje, nobenega oblaka in nobene nevihte. Gre za tisto temeljno življenjsko razpoloženje, ki vpliva na našo vsakdanjost in ki ga ljudje kaj hitro opazijo.

2. Ali tako čutimo težo svojega (. . .) življenja in (. . .) službe, iz kakršnihkoli razlogov že, da se na skrivnem kesamo, da smo postali to, kar smo? Morda si tega ne upamo ali nočemo priznati. A če nas to razjeda v globini srca, ljudem, ki nas opazujejo, naj to hočemo ali ne, ne ostane skrito.

3. Ali smo in hočemo ostati pristni in iskreni kristjani, ljudje po Srcu Jezusovem, kakor so rekli včasih, kristjani v neokrnjeni zvestobi evangeliju, kakor večkrat pravijo mladi? Ali pa se bolj ali manj prilagajamo današnjemu življenju, lovimo valovno dolžino sodobnega sveta in odpravljamo razlike, češ da moramo biti ljudski, sodobni in „dinamični“ ljudje? Tudi tu nas ljudje opazujejo in imajo zelo tenak čut za pristnost in iskrenost.

Še enkrat: „Meni je malo mar, če sodijo in kaj sodijo o meni ljudje. Moj sodnik je Gospod.“ Kaj pa če se Gospodova sodba tu in tam izraža in odmeva tudi v tem, kaj o nas sodijo ljudje? In če nas sodbe ljudi — ne zlonamernih in nevoščljivih, škodoželjnih in sovražnih, ampak poštenih in dobrohotnih — opozarjajo, kako je z nami, z našim krščanskim življenjem in delom? Vsakdo ve iz lastne izkušnje, da na bližnjem hitreje opazimo, če nekaj ni prav, kakor pa na sebi. In drugi, tudi če nas nočejo izrecno kritično opazovati, velikokrat hitreje in jasneje ugotovijo, kako je z nami, kakor pa mi sami. Ljudje smo za opazovanje med seboj zelo bistro- in jasnovidni, le da iz obzirnosti (ali pa človeške slabosti) drug drugemu ne povemo svojega mnenja — zato pa večkrat, žal, toliko glasneje govorimo o tem drugim v odsotnosti tistega, za katerega gre. Opravljanje in obklevanje pa sta še vedno greh, tudi če sta zelo razširjena.

Kdor je v srcu iskreno odločen in kdor si v življenju resno prizadeva, da bi živel in delal kot Kristusov učenec, temu res ni treba biti mar, kaj o njem sodijo ljudje. Tak človek se more mirno zanesti na to, da je njegov sodnik Gospod. A takega človeka tudi ne bo motilo, če ga ljudje opazujejo. Naj ga opazujejo, saj je vse njegovo življenje in delovanje izraz njegove krščanske pristnosti in iskrenosti v zvestobi evangeliju, v prizadevanju, da bi bil čimbolj Kristusov učenec, kristjan po Srcu Jezusovem.

Molimo drug za drugega in posebno za tiste, ki so (oz. smo) posebno izpostavljeni opazovanju ljudi, vernih in nevernih, dobrohotnih in sovražnih, in tudi opazovanju in sodbi najbližjih, da bi čimbolj izpolnili svoje poslanstvo in bili dobri kristjani, dobri ljudje!

Iz ŠKOFOVE BESEDE SOBRATOM, ki jo je napisal slovenski metropolit nadškof dr. Alojzij Šuštar za 6. letošnje številko SPOROČIL SLOVENSkih ŠKOFIJ.

Urednik verskega dela naše revije si je zaradi tehtnosti in splošne veljavnosti tega članka drznil nadškofovo besedilo, ki je bilo namenjeno duhovnikom, nebstveno spremeniti tako, da velja za vse ljudi dobre volje, posebno pa še za kristjane: izpuščen je prvi odstavek originalnega članka, v nadaljnjem besedilu pa tisto, kar je označeno takole: (. . .); posamezne besede, ki se razlikujejo od originala, so natisnjene v drugačni pisavi.

med vrsticami

Z izrezki iz slovenskih in tujih listov skušamo prikazati resnično podobo sedanjega slovenskega trenutka. Čeprav smo pri izboru za resnico nadvse natančni, odgovarjajo končno za utemeljenost poročil njih pisci oziroma uredništva zadevnih listov.

MLADINA ZGODOVINO BO TREBA POPRAVITI

Eden od vzrokov, da je polemika o narodni spravi postala hit lanske politične sezone, se verjetno skriva v načinu pouka zgodovine v osnovnih in srednjih šolah: vse, kar generacija, rojena po letu 1950, zve o NOB, je omejeno na skrajno shematično moraliziranje o tem, kako partizani niso delali strateških napak in niso kršili osnovnih etičnih načel, medtem ko je za kvizlinge in okupatorje veljalo, da se v splošnem in posameznem niso držali osnovnih načel tistega fair playa (= *pošte- ne igre*), ki velja v vojni.

Temu shematizmu je bilo mogoče verjeti trideset let, kot je bilo mogoče trideset let verjeti, da je obstoječi samoupravni socializem ena najdemokratičnejših in najučinkovitejših družbenih ureditev, kar jih je. Obdobje zadnjih petih let pa je z izbruhom gospodarske krize in zadolževanja v tujini dokazalo, da samoupravljanje še zdaleč ni ekonomsko tako učinkovito, kot se je zdelo na prvi pogled; iracionalni politični procesi (predvsem proti beograjski šesterici in dr. Šešlju) in napadi na mišljenjski pluralizem, ter s tem povezane zaplembe nekaterih časopisov, pa so tudi resno načeli mit o njegovi demokratičnosti.

Podobno je vznik zgodbe o pokolu domobrancev na Kočevskem Rogu resno najedel zgoraj zarisani shematizem.

Skratka, izkazalo se je, da shematična in moralistična predstava o zgodovini ni „objektivni prikaz resničnih dogodkov“, ampak ideologija, agitprop v službi točno določenega interesa. Interesa tistih, ki so moralistično in shematično razumevanje zgodovine razglasili za sveto, sebe pa za čuvaje te svetosti ter s tem sveti in nedotakljivi postali še sami: namreč interesa vladajoče birokracije.

Pokol domobrancev na Rogu se je torej uvrstil med dogodke, ki so resno ogrozili legitimitost tiste različice samoupravne ideologije, s pomočjo katere birokratska kasta vlada zadnjih trideset let; ta v razkroju lastne ideologije vidi znake kontrarevolucije in razpada Jugoslavije, ki pa ni nič drugega kot razkroj njenega lastnega monopola nad družbenim življenjem.

Zavzemanje za objavo dokumentov o poboju domobrancev na Rogu pomeni torej boj proti vladavini biro-

kracije v Jugoslaviji. Dejstvo, da ZKJ o tem dogodku molči, dokazuje, da so birokratske sile v Jugoslaviji zelo močne.

MLADINA, Ljubljana, 23. maja 86/22.

DRUŽINSKA PRILOGA NAJPREJ MARKSIZEM — ŠELE POTEM ČLOVEK

Res je bilo zgolj naključje, da se je černobilska katastrofa zgodila skoraj na predvečer proletarske velike noči — prvega maja. In da se je vsa reč primerila še v prvi deželi socializma, ki z vso dogmatično trdnostjo in pravo vstajensko evforijo obeležuje delavski praznik, je prav tako lahko naključje, oziroma bi to lahko bilo. Po vsem, kar smo zvedeli o ozadju te velike nesreče, pa je mogoče reči, da je bilo naključje vendarle (že vnaprej) precej verjetno in torej odgovornost do človeštva prevelika.

Prva dežela socializma oziroma njeni voditelji niso imeli za potrebno opozoriti svet pred kužnim oblakom, ki je ušel iz njihove jedrske elektrarne. Ostala Evropa se je torej na predvečer prvega maja zganila in oznanila preplah, v Kijevu, najbliže Černobilu, pa so ljudje uživali v spomladanskem soncu in so živordeče zastave oznanjale nepretrganost revolucije, ljudje so praznovali v revolucionarnem zanosu, ne vedoč, da vdihavajo smrt.

Ponovno se je torej moralo potrditi, da ima država vedno prav, ker kaže pravo smer, pa četudi pot vodi v temine človeške groze.

Resnejši opozorilni znaki o nevarnem zraku, ki nas je obiskal, so začeli prihajati na prvega maja, potem torej, ko so se glavne prireditve bolj ali manj srečno zgodile. Če bi bili namreč toliko resni, kolikor bi glede na nepredvidljivo grozo morali biti, potem bi morali vse prireditve odpovedati — zaradi človeka. Obnašanje samo kaže, kako nam je ideja še vedno bolj sveta od človeka. Ideja, ki zanemari svojega nosivca, oziroma se ji zazdi, da je sama sebi zadostna, pa je orožje vladajočih in strah vladanih.

Koliko več je vredno človeško življenje kot prvi maj! Zatorej je treba tudi na prvega maja delati le v korist človeka. Kolikor je ideologija spet dobila prednost pred

človekom, toliko je človek izgubil v svojem svobodnem razponu, toliko temnejša je njegova prihodnost.

NACE POLAJNAR

DRUŽINSKA PRILOGA, Ljubljana, junij 86/96.

DELO:

IZJAVA DRUŠTVA SLOVENSkih PISATELJEV

Komisija za zaščito mišljenja in pisanja pri DSP izraža v zvezi s številnimi dogodki zadnjega časa, ki pomenijo napade na osnovne človečanske, pa tudi ustavne in zakonske pravice mnogih pisateljev, znanstvenikov in publicistov, svoj protest zoper vse dejavnike, ki take poose povzročajo, izvršujejo oziroma ščuvajo nanje.

Pri tem se najprej pridružujemo vsem organizacijam, ki so doslej javno protestirale zoper kazenski postopek proti mag. Tomažu Mastnaku po členu 112 KZ SR Slovenije zaradi njegovega v predvolilnem postopku izražene mnenja o takratnem kandidatu za predsednika zveznega izvršnega sveta. Pri tem se sklicujemo na svojo iniciativo, sproženo že ob prvi nezakoniti, a še prikriti intervenciji v uredništvu *Mladine*, ko je moral biti umaknjen njegov, zdaj inkriminirani članek, vendar je zaradi pomanjkanja informacij takrat nismo mogli urediti.

Ta sodni pregon lahko deluje samo kot novo oživljanje političnih procesov in skupaj s pritiski na neodvisnost sodstva hkratio naraščanje splošne represije po vsej državi.

Zato omenjamo še nekaj primerov represije, ki ob vsem drugem rušijo tudi ugled naše države.

Tu je na prvem mestu kruto preganjanje zgodovinarja in predsednika Russelovega sodišča, akademika dr. Vladimirja Dedijerja in njegove družine ter celó njegovih znanstvenih sodelavcev in to predvsem v zvezi s četrtim zvezkom njegovih *Novih prispevkov za biografijo J. B. Tita* (zaradi najavljenih novih dejstev o dachauskih procesih), medtem ko prevod tretjega zvezka v Sloveniji ne more iziti. Zato se pridružujemo protestu, ki so ga že pred letom dni naslovili na predsedstvo CK ZKS pokojni Lado Kozak, Bojan Štih, Rudi Rizman in druge osebnosti. Obenem odločno protestiramo proti naravnost grozljivemu ravnanju nekaterih organov za notranje zadeve z Dedijerjem in njegovo družino, o katerem nas obvešča Dedijer.

Pri tem ne moremo mimo javnih izjav nekaterih najvišjih funkcionarjev za notranje zadeve — čemur se nismo mogli izogniti že ob lanskem govoru zveznega sekretarja za notranje zadeve Čulafića ob dnevu varnosti. Ob enaki priložnosti je letos nastopil tudi sekretar za notranje zadeve SR Slovenije Tomaž Ertl, ki prav tako v bistvu nastopa proti vsaki kritiki, ki je zanj „metoda neodgovornih politikantskih špekulacij“ — posebej še, če leti na „ljudi, ki smo jim zaupali odgovorne funkcije“. Ni dvoma, da to leti predvsem na pišoče ljudi. Pri tem v govorih obeh ni niti besedice o nečloveškem ravnanju

na primer nekaterih upravnikov jugoslovanskih zaporov, tamkajšnjih zdravnikov in drugih uslužbencev, ki so jih že večkrat imenovali s polnimi imeni njihove žrtve (Šešelj, Šeks, Paraga in drugi), katerih bridka pričevanja vzbujajo grozo in kot taka padajo na vse nas. Taka stališča ljudi, ki so odgovorni za našo varnost in naše državljanske pravice, dajejo splošen ton in potuho takšnemu obnašanju.

Ne nazadnje se ne moremo izogniti nedavni nesprejemljivi izjavi predsednika RO ZZB Božidarja Gorjana o dogodkih na Rogu, ki še zdaleč niso raziskani, ki pa že dolgo delujejo negativno in vznemirjajo udeležence NOB in vso našo javnost, ker jih nikakor ni mogoče „ne obžalovati“. Tako poudarjena izjava pomeni pritisk na raziskavo in oblikovanje javnega mnenja.

DELO, Ljubljana, 8. jul. 86/6.

TELEKS:

SPET SO KRIVI SLOVENCi

Kongresi se vrstijo v peklenskem ritmu. Komaj se konča eden, že vznikne drugje nov, svež in optimističen. V enakem tempu izginjajo v pozabo. Tri dni udarjajo s plazom besed, časopisi so polni poročil, govorov, izjav in citatov, po treh dneh je vsega konec, ljudje ne vedo več, za kateri kongres je nazadnje šlo, niti, kaj so na njem govorili.

Mladinski kongres je v vsem tem izjema. Klimo, ki je od 13. do 15. junija prevladovala v Sava centru, dobro odražajo naslednje besede. Izrekel jih je Milutin Milošević, delegat republiške konference ZSM Srbije:

„Naše jugoslovanstvo moramo krepiti nakljub odkritim poskusom cepljenja in zapiranja v svoje meje, ki v glavnem prihajajo, glasno bom povedal, iz zveze socialistične mladine Slovenije. Težnja za nacionalno enotnostjo v JLA (= jugoslovanski ljudski armadi) in služenje vojske v civilu, za razorožitev — kar oni želijo, to je razbijanje.“

Slovenska delegacija je bila črna ovca kongresa. Postavila je predloge in pobude o ukinitvi 133. člana kazenskega zakona (= o besednih kaznivih dejanjih), o ukinitvi smrtne kazni, o civilnem služenju JLA, o koncu štafete in o koncu obstoječega praznovanja dneva mladosti in vrsto drugih — in si nakopala ne le nasprotovanje, ampak tudi ogorčenje, bes in sovraštvo. Kongres se je razcepil na Slovence na eni in „Jugoslovane“ na drugi strani. Mladinski kongres je dobil svojega notranjega sovražnika — Slovence.

Pobudi za ukinitve 133. člana in smrtne kazni so delegati zavračali z argumenti: da se povečuje kriminal, nacionalizem, kraje in podobno. Pri tem jim je pomagal del sredstev javnega obveščanja, ki je podpihoval polarizacijo „sever — jug“ in dajal prednost razpravam proti predlogom o ukinjanju štafete in dneva mladosti ali proti uvedbi civilne službe itd.

Pravzaprav se je proces zavračanja teh predlogov in
(dalje na strani 13)

no,
to pa
od doma

na sploh

NAŠI GOZDOVI

V Sloveniji je samo še 45,4% zdravih gozdov. Najbolj je poškodovana jelka (zdrave je le 6,1%), sledita ji smreka (26,1% nepoškodovane) in rdeči bor (26,5%). To so med drugim dejali na tiskovni konferenci RK ZSMS dne 16. 7., ob akciji „Rešimo gozdove“. Slovenski del te mednarodne akcije se je začel 23. 7. s pohodom iz Šoštanja (simbolično se je začel pred termocentrlo, ki je eden naših največjih onesnaževalcev). Pohodniki so nato prek Slemenca šli na Črne in naslednji dan naprej — prek Žerjava v Mežico in Prevalje, kjer je najbolj poškodovani del gozda v Sloveniji. Na tem pohodu naj bi sodelovalo nad sto pohodnikov. Iz dvanajstih evropskih držav pa je nad 130 pohodnikov prispelo v Maribor, kjer so bile med drugim organizirane okrogle mize o umiranju gozdov v Evropi, o evropskem ekološkem gibanju in podobno. Kot so povedali na tiskovni konferenci, odziv na akcijo ni takšen, kot bi bilo pričakovati, predvsem ni prišlo do nobenega odziva iz drugih delov Jugoslavije. V Sloveniji so najbolj uničeni na področju Raven (70%), Slovenj Gradca (72%), Velenja (81%), tisoči in tisoči hektarjev pa tudi v Zasavju, Mežiški dolini, Celju, na Jesenicah, Kidričevem in Črnomlju.

ŠENTPETRSKA CERKEV v Ljubljani. V 18. stoletju jo je baročno predelal Gregor Maček, sedanje pročelje pa je med obema vojnama uredil Ivan Vurnik.

NAŠ NAJBOLJŠI KOLESAR

Janez Pavlič je 22. 6. že drugič zapored zmagal na mednarodni dirki po Jugoslaviji. Sandi Papež, lanski balkanski prvak, je zmagal v zadnji, 9. etapi 42. mednarodne kolesarske dirke po Jugoslaviji, potem ko je v spustu z Gorjancev dobil še dvoboj s klubskim tovarišem Jožetom Smoletom, ki si je izbojeval drugo mesto v končni razvrstitvi. Ko je dirka, ki se je pričela v Čačku (Srbija), prispela na Dolenjsko (Novo mesto), je tako zadnji uspeh pripadel tamkajšnjim kolesarjem, ko je končno zmago spet slavil Jure Pavlič, ki je drugič zapored dobil jugoslovanski tour. Pavlič je poskusni kolesar tovarne Rog v Ljubljani.

PROF. PERKO ČLAN MEDNARODNE TEOLOŠKE KOMISIJE

Iz vatikanskega državnega tajništva je prišla dne 5. 7. novica, da je papež Janez Pavel II. imenoval profesorja na Teološki fakulteti v Ljubljani dr. Franca Perka za člana Mednarodne teološke komisije za dobo petih let. Imenovanje je nesporno priznanje slovenskemu teologu, ki je ves zavzet za ekumenizem, teologijo dialoga in nauk o Cerkvih. Med slovenskimi teologi je bil že

član te komisije profesor dr. Anton Strle. Zanimivo je tokrat tudi to, da je papež prvokrat imenoval za člana Mednarodne teološke komisije dva laika. To sta Britanec John Finnis in Američan William May. Komisijo je leta 1969 ustnovil papež Pavel VI. z namenom, da bi kongregaciji za verski nauk in apostolskemu sedežu pomagala razreševati zapletena teološka vprašanja.

SLOVENSKI METROPOLIT V AFRIKI

Dne 12. 7. je prek Dunaja in Moskve ljubljanski nadškof in metropolit dr.

Slovence predvsem skrbi, da sta s priseljevanjem (iz drugih republik) ogrožena slovenski jezik in zaposlovanje Slovencev. Zelo pa se zavzemajo tudi za to, naj se dalavci iz drugih republik naučijo slovenščino in prilagodijo tukajšnjim razmeram.

**DELO, Ljubljana,
7. jun. 86.**

Lansko SREČANJE MAVRIČARJEV

Alojzij Šuštar odpotoval v Afriko. Na poti sta ga spremljala ravnatelj Doma slovenske prosvete v Tinjah Jože Kopeinig in nekdanji laiški misijonar Marko Vilfan. Potovanje je bilo namenjeno obisku slovenskih misijonarjev v Zambiji in na Madagaskarju. Pred svojim odhodom se je nadškof srečal z misijonarji v ljubljanski stolnici. Srečanja z mašo sta se udeležila oba pomožna škofa, misijonarji na dopustu v domovini, več duhovnikov, ki se posebej posvečajo delu za misijone, in veliko vernikov. Ob začetku maše se je škof Lenič spomnil tolikih slovesov v stolnici, ko so se škofje poslavljali od svojih vernikov. Poudaril je, da nadškof ne odhaja v Afriko kot turist, temveč kot misijonar, ki ve, da mora oznanjati evangelij vsemu stvarstvu. Nadškof Šuštar pa je najprej izrazil veselje, da je povezanost med misijonarji in slovensko Cerkvijo vedno boljša. Do sedaj so se te vezi vzdrževale predvsem ob srečanjih z misijonarji, ki so se za kratek čas vračali v domovino na oddih in pripovedovali o svojih izkušnjah, ter s pismi v obe smeri. Tretja oblika vzdrževanja in utrjevanja vezi, ki se je sedaj loteva nadškof, je potovanje na obisk k misijonarjem. Nadškof je poudaril, da sta ga k potovanju v Afriko (trajalo je en mesec) nagnila predvsem dva razloga: da bi nas to spomnilo, kako smo vsi misijonarji in da bi se zavedli, da je ves svet ena sama misijonska dežela. Odgovornost za širjenje evangelija

ne smemo zvracati le na druge, tiste, ki stoje v prvih vrstah. Vsi smo pričre, vsi smo oznanjevalci blagovesti. Niso misijoni le dežele Afrike in Azije, ampak tudi naša, nekoč tako krščanska Slovenija je danes misijonska dežela. Ne moremo se več povzdigovati nad druge. Povsod je treba oznanjevati Boga, pa naj bo to v Afriki ali doma. Največja in najboljša povezanost med Cerkvijo na Slovenskem in misijonarji naj bi bila prav ta — skupno prizadevanje, da bi svetu prinesli veselo oznanilo odrešenja. Med sv. mašo je prepeval zbor iz Šmartnega pod Šmarno goro. Ubrano petje je pripomoglo k prijetnemu in domačemu počutju tudi po sv. maši, ko so na nadškofijskem dvorišču zbrani misijonarji, njihovi sorodniki in drugi, izročali nadškofu pozdrave za afriške misijonarje. Pobudo za to misijonsko srečanje je dal narodni ravnatelj za misijone msgr. Franc Mikuž.

LETOS V CERKVI NA SLOVENSLEM 16 NOVOMAŠNIKOV

Najbolj zaznavna duhovna žarišča na praznik svetih apostolov Petra in Pavla, 29. 6., so bili kraji, kjer so slovenski škofje podeljevali zakrament mašniškega posvečenja: ljubljanska in mariborska stolnica ter Marijino svetišče na Sveti gori. Tu so 15 diakonov posvetili v duhovnike škofje: dr. Alojzij Šuštar, dr. Franc Kramberger, dr. Janez Jenko. Na

praznik rojstva Janeza Krstnika, v torek, 24. junija, pa je v Stični ljubljanski pomožni škof Jožef Kvas posvetil v mašnika cistercijanskega brata diakona. Šestnajst novih duhovnikov je šestnajst dragocenih božjih darov Cerkve na Slovenskem. Radost posameznih škofij ali redovnih skupnosti, ki jim pripadajo letošnji novomašniki, je radost vse slovenske Cerkve in vsega našega ljudstva. Prav zanimive podatke ponuja prerez družin letošnjih novomašnikov z vidika socialnega porekla in števila otrok. Če je nekoč večina duhovnikov izhajala iz čistih kmečkih družin, je danes ta večina le še relativna: pet letošnjih novih duhovnikov se je rodilo v kmečkih družinah, sedem v delavskih, trije v kmečko-delavskih in dva v obrtniških družinah. Pri tem moramo upoštevati še novomašnika Rozmana iz slovenske družine v ameriški zvezni državi Pennsylvaniji, ki je iz družine delavskega porekla. Iz družine z dvema otrokoma izhaja en novomašnik, še dva brata in sestri ima sedem novomašnikov, iz družine s štirimi otroki izhajajo trije, s petimi otroki eden, enako po eden tudi iz družin s šestimi oziroma s sedmimi otroki, dva pa sta iz družin s po devetimi otroki. Kar sedem letošnjih novomašnikov je prvorojencev, pet pa jih je najmlajših v družini.

od tu in tam

AJDOVŠČINA

V ajdovski Tekstilni, ki je med najuspešnejšimi kolektivi tega kraja, posvečajo

Podatki o slovenski vernosti so približno enaki kot pred dvema letoma. Polovica anketiranih je vernih, krščenih pa jih je 92%. 76% jih je dalo krstiti tudi svoje otroke. Cerkveno poročenih Slovencev je približno toliko, kot je vernih. Božič praznuje 79% Slovencev: 43% kot verski praznik in 36% kot družinski tradicionalni praznik.

**DELO, Ljubljana,
7. jun. 86.**

Opozorili so (na seji sveta za odnose z verskimi skupnostmi) med drugim tudi na povsem konkretna vprašanja: člani redakcij (verskega tiska) ne morejo biti člani Društva novinarjev Slovenije, gre za vprašanje (verskih) oddaj na RTV, verskega tiska ni mogoče kupiti v kioskih, pojavljajo se zadrege pri oproščanju prometnega davka in podobno.

**DELO, Ljubljana,
29. maja 86.**

ster. Društvo je 14. junija organiziralo srečanje Romov, ki živijo v Sloveniji.

KANAL

Kanalu nekateri pravijo tudi „soški Mostar“, saj tudi v tem primorskem mestecu tu in tam kdo skoči z mostu v mrzlo Sočo. Tako se je 17. 7. britanskim turistom predstavil novogoriški plavalec Igor Slovenec, ki se je že izkazal tudi s skoki v prav tako mrzlo Neretvo v hercegovskem Mostarju in poskrbel za akrobatski show. Turistične agencije TTG in prebivalci Kanala so vsako sredo pripravili program za potnike muzejskega hla-pona, ki je začel voziti dopustnike z Ble-da, iz Bohinja in Kranjske gore.

KRANJ

14. julija se je v Kranju začela poletna šola slovenskega jezika, ki so jo pripravili za otroke naših izseljencev in zdomcev. V tej šoli je sodelovalo okoli 50 fantov in deklet, ki so bili po znanju slovenskega jezika porazdeljeni v štiri skupine. — Največ udeležencev je bilo iz Zvezne republike Nemčije in drugih evropskih držav, medtem ko jih iz ZDA letos ni bilo. Poletna šola v Kranju je bila tokrat že petič.

KRŠKO

Krška jedrsko elektrarna je meseca maja

oddala v omrežje 429 milijonov kilovatnih ur električne energije. To seveda pomeni, da je večino dni obratovala s polno zmogljivostjo, s polovično pa zaradi elektroenergetskih razmer le med prvomajskimi prazniki. Meseca avgusta so v elektrarni začeli letni remont.

LENDAVA

Kolodvorska ulica v Lendavi je 25. 6. dobila novo podobo; tako so odpadla negotovanja delavcev, ki hodijo zvečer iz službe. Zdaj je ulica osvetljena; naloge se je lotila krajevna skupnost Lendave. Naložba je stala pet milijonov dinarjev. Delo so opravili delavci podjetja Elektromontaža iz Ljutomera. Postavili so 11 občestnih luči.

LJUBLJANA

Zveza prostovoljcev — borcev za severno mejo 1918—1919 je 20. 5. začela z zbiranjem prispevkov za postavitev spomenika generalu Maistru, temu zavednemu Slovincu, vojskovodji in pesniku. Spomenik bodo postavili v Mariboru. Prispevke je mogoče vplačati na žiro račun zveze 51800-678-95822. Doslej je denar nakazalo že veliko število darovalcev. Že takoj v za-

letos vso skrb proizvodnji, ki jo nameravajo povečati za tri odstotke. Po ocenah o polletnem gospodarjenju proizvodne cilje dosega, prav tako tudi izvozne načrte, saj so izvozili za okrog 1,6 milijona dolarjev blaga, kar je že dobra polovica načrtovanega letnega izvoza. Delajo pa s polno paro: pogosto tudi ob sobotah, nedeljah in praznikih; v tkalnici in predilnici delajo že vrsto let v treh izmenah. V petih mesecih letos so dosegli za 32% višji dohodek od načrtovanega in za 99% presegli načrtovani ostanek dohodka.

BRNIK

Z rezanjem slavnostne torte dne 9. julija, ki sta jo pilota Lufthanse pripeljala s tovornim letalom iz Frankfurta (napis na torti je bil v slovenščini), je proslava 15-letnice (7. julija 1971), odkar je na Brnik pristalo prvo redno tovorno letalo Lufthanse, dosegla svoj vrhunec. Brnik je začel s tovornim prometom že leta 1969, ko je JAT nujne pošiljke blaga do evropskih središč prevažal z dvomotornimi letali BC 3. Letališče Ljubljana je bilo prvo v Jugoslaviji, ki je doumelo potrebe gospodarstva po letalskem prevozu blaga. Samo Lufthansina letala so v teh 15 letih med Ljubljano in Frankfurtom prepeljala 18.600 ton blaga; 10.000 ton iz tujine na Brnik.

ČERNELAVCI

V romskem naselju Pušča pri Murski Soboti so 2. junija ustanovili kulturno društvo z imenom „ROMA“, v njem pa že uspešno deluje folklorna sekcija. Te dni so ustanovili še tamburaški orke-

naš smeh je kot cviček — precej kisel

KOLIKOR VEČJA JE PRETEKLOST, TOLIKO MANJŠA JE SEDANJOST.

Vse na smrt obsojene želim potolažiti: gre le za začasen ukrep.

ZGODOVINA SE PONAVLJA. TOREJ JE TO NAŠA PRIHODNOST.

Če dobro premislimo, radioaktivnost ni niti prva niti najhujša stvar, ki so jo prinesli vzhodni vetrovi.

TISTI ČLOVEK JE NAŠE NAJVEČJE BOGASTVO, KI JE OSIROMAŠIL DRUŽBENO PREMOŽENJE.

Moji osebni dohodki so v prvih mesecih letošnjega leta tako strahovito narasli, da pokrivajo že skoraj polovico življenjskih stroškov.

IMAMO NAJBOLJŠE SVINČNIKE NA SVETU: KARKOLI NAČRTUJEMO, TO TUDI OSTANE — NA PAPIRJU.

Po PAVLIHU

Lani je obiskal nemški KANCLER KOHL ljubljanskega nadškofa Šuštarja in pomožnega škofa Leniča.

četku zbiralne akcije so skupaj prispevali 338.400 dinarjev.

MARIBOR

Delavski svet Tam je 17. 7. sprejel sklep o najetju 4.987.366 nemških mark kredita pri podjetju Henschel Export v Düsseldorfu v ZRN. S tem kreditom bo TAM kupil tehnološko opremo, ki jo potrebuje za posodobitev proizvodnje.

MIRNA NA DOLENJSKEM

HP Kolinska, podjetje za proizvodnjo otroške hrane in predelavo krompirja iz Mirne je letošnje leto začelo uspešno, zlasti kar zadeva izvoz. Sredi meseca maja so v Sovjetsko zvezo izvozili 80 ton otroške hrane, kar je samo del nji-

hovega izvoza v to vzhodnoevropsko državo. Letos bodo začeli izvažati otroško hrano tudi v Egipt in v arabske emirate.

OTOČEC

Hotel Grad Otočec pri Novem mestu v zadnjem času močno povečuje svoje turistično ponudbo v gradu Struga, kjer se razvija drugo konjeniško središče na Dolenjskem. Na voljo imajo že 13 jahalnih konj, poleg tega pa ljubitelji konjenišva lahko dobijo tudi kočijo, vprežni voz (zapravljivčka) in veliki kmečki voz, ki popeljejo turiste do Šmarjeških Toplic, Šentjerneja, Pleterij in celo do Kostanjevice.

PTUJ

Ta kraj zadnja leta pospešeno obnavlja svojo podobo najstarejšega mesta na slovenskih tleh. Letos so opravili že nekaj pomembnih del, do jeseni pa imajo še nekaj načrtov. Ker največ spomenikov propada zato, ker niso pokriti, je nova streha na ptujskem gradu pomembna pridobitev. Konec junija so začeli obnavljati pročelje gradu, v nekdanjih grajskih hlevih pa bodo še letos uredili galerijo, potem ko bodo od tam izselili še sedanji bife in restavracijo.

RUŠE

V tovarni dušika so se julija letos odlo-

čili, da bodo razširili obrat za proizvodnjo predlegur. Kupili bodo novo indukcijsko peč z vsemi napravami in opremo, ki je potrebna za moderno proizvodnjo modifikatorjev, predvsem magnezijevih — ferossilicijevih zlitin. Teh zlitin v Jugoslaviji ne proizvajajo. Livarne jih sedaj uvažajo.

SREBRNIČE PRI NOVEM MESTU

8. julija so delavci novomeškega Cestnega podjetja s precej zahtevnim tehničnim prejemom spet odstranili eno dolenjskih „črnih točk“, in sicer na regionalni cesti Novo mesto—Straža. Rešili so se nevarnega cestnega ovinka pri Srebrničah, ki so se ga odkrižali z lepo speljano ravno asfaltno cesto.

ŠKOFIČICA PRI LJUBLJANI

V rekordnem času so gradbinci SGP Grosuplje uresničili dolgoletni sen Škofljčanov. Tisti, ki prihajajo na dolenjsko magistralo na Škofljici s kočevske strani se nova cerkev sv. Cirila in Metoda podarja lepo pregledno, verujočemu še v posebno radost, saj ve, da je to ne le hram lepote, temveč tudi molitve. Znanje in dušo je v arhitekturo te cerkve vtkal arhitekt inženir Franc Kvaternik, organizacijsko srce vse akcije pa je arhitektov brat Peter, župnik na Škofljici.

VELENJE

V velenjskem Eku bodo letos naredili približno 50 tisoč strešnih oken in jih kar 10 tisoč prodali na tuje. Velenjska okna kupujejo v ZRN in Italiji, nekaj pa jih prodajo na Madžarskem. Prav zaradi zahtevnosti zahodnoevropskega tržišča so v Eku razvili dve novi izvedbi strešnih oken, ki sta ta njihov izdelek tudi po kakovosti uvrstili med najbolj znane proizvajalce v Evropi. Poleg oken izdelujejo tudi strešne stopnice. Izvoz obeh vrst izdelkov bo letos vreden približno 4 milijone mark.

ZAGORJE OB SAVI

30. maja so v Zagorju odprli prostore Beograjske banke, temeljne banke Ljubljana. Agencija bo poslovala v okviru litijske poslovne enote, prostore pa je dobila v poslovnem delu novega naselja v središču mesta. To je prva agencija Beograjske banke v Zasavju.

Da ima ZK zelo velik ugled, meni le 1,5% Slovencev. Skoraj desetina prebivalcev Slovenije se je opredelila za zelo majhen ugled ZK, 6,3% pa jih meni, da sploh nima ugleda. ... se jih je za majhen ugled opredelilo 22,9% in za velik ugled 7%.

DELO, Ljubljana, 7. jun. 86.

med vrsticami

(nadaljevanje z 8. strani)

pobud začel že po kongresu slovenske mladine v Krškem. Tako so nekateri mediji ocenili predlog o civilnem služenju vojske kot napad na JLA, predlog o ukinitvi smrtnih kazni kot težnja po oprostitvi vseh zločincev, mladinska gibanja pa kot socialdemokratska. Nekaj jih je cel kongres ZSM Slovenije označilo kot zmago socialdemokracije.

TELEKS, Ljubljana, 26. jun. 86/9—10.

DELO: SLOVENSKI PISATELJI PROTI BULATOVIČU

Slovenci smo na svoj jezik in lastno kulturo navezani mnogo bolj kot nekateri drugi, večji in zgodovinsko srečnejši narodi. Glavni vzrok za to je kaj preprost: politično smo bili zmerom pod tujim jarmom, nikdar pa se nismo hoteli vdati in se asimilirati z drugimi, večjimi narodi. Tako sta nam, v pomanjkanju političnih in vojaških opor za vztrajanje in samopotrjevanje, jezik in domača umetnost pomenila zmerom simbol našega bistva. In kdor se je sovražno ali podcenjujoče dotikal tega našega bistva, ta je bil naš sovražnik. In tako je še danes.

Da, žal tudi danes se na vseh koncih in krajih vse bolj množijo grobe kršitve slovenskih jezikovnih pravic, ki so nam zagotovljene z ustavo Jugoslavije. Iz množice takih žalitev bom navedel tri.

Celjski *Novi tednik* je februarja letos poročal tole: V Rogaški Slatini, ki seveda stoji na slovenskih tleh, so podeljevali najvišja jugoslovanska turistična priznanja. Zdravko Surlan, predstavnik Turistične zveze Jugoslavije, je pri tem od napovedovavke programa žaljivo zahteval, naj si nikar „ne drzne govoriti v kakem lokalnem jeziku“, s čimer je mislil slovenščino, temveč da mora govoriti srbohrvaško. Ko tega ni hotela, ji je rekel, da je nacionalistka, „ena tistih Slovencev“ itd.

Kje smo, da si nekdo drzne izjaviti, da je uporaba slovenščine na Slovenskem nacionalizem? Rekel bo kdo, da je bil to pač samo neki nesramnež. Že. Toda takih nesramnežev je vse več in razen tega je bil ta nesramnež uradni predstavnik Turistične zveze Jugoslavije.

Drugi primer: Na zasedanju zbora združenega dela hrvatskega sabora je delegat Ivan Kovačević zahteval, naj Jugoslavija sprejme zakon o „skupnem radijskem in televizijskem programu v srbohrvaščini“, da bo na tem področju „tako kot v JLA“, kjer se poveljuje v ekavščini, „ki jo vsi razumemo“.

Spet bo kdo rekel: pusti to, to je pač kak prenapetež. Prenapetež, že, toda delegat sabora; predsednik tega sabora ali kdo drug pa tega prenapeteža ni z ničimer opomnil, da daje protiustavne izjave.

Tretji in zadnji primer: Na nedavnem partijskem kon-

gresu Črne gore je delegat Slobodan Brnović poleg mnogih drugih nemogočih zahtev zahteval tudi tole: vsi prebivavci Jugoslavije bi morali postati jugoslovanske narodnosti. Tisti, ki tega nočejo, naj postanejo državljani kakšne druge države. Ker pa je čas za bivanje tujcev omejen, bi jih čez čas po zakonu izgnali iz države in jim zaplenili premoženje. Brnović ima rešitev seveda tudi za jezikovna vprašanja: po vsej Jugoslaviji bi uvedli srbohrvaščino, „tisto, ki jo govorijo v JLA“, dovolili še poučevanje angleščine, francoščine in ruščine, druge jezike pa prenehali uporabljati. Ves ta enotnostni red naj bi v Jugoslaviji uvedli centralni komite partije, vojska in milica.

Tudi za tega Brnovića lahko rečemo, da je pač zmešan; toda tudi tukaj obstaja zabeležno dejstvo, da mu ni nihče vzel besede ali ga opomnil, da razglaša neumne, protiustavne in kaznive ideje, mnogo hušje od tistih, zaradi katerih nekateri sedijo po zaporih.

Vsi ti primeri z afero Bulatović (ki bi naj postal predsednik Zveze pisateljev Jugoslavije) sicer nimajo neposredne, personalne zveze. Navedel sem jih zato, ker oprijemljivo nakazujejo, kakšne zmedene misli se motajo po nekaterih glavah in do kakšnih skrajnosti se lahko razvijejo ideje o „enotni“ Jugoslaviji, ki jo ima zmerom na jeziku tudi Bulatović. In razen tega sem vse to navedel zato, da argumentirano nakažem, kako slovenski strahovi pred nasilno jezikovno in kulturno unifikacijo niso iz trte izviti, kot se tako rado sliši; kajti, kot smo videli, takšne misli se lahko neovirano sprehajajo celó po visokih družbenih telesih, kar daje misliti, da so na tihem zaželene od večine.

In tako ugotavljam, da Slovenci ne maramo takšne unificirane Jugoslavije, v kateri naj bi potonil naš jezik in mi sami kot narod. Mi smo za zvezno Jugoslavijo, za kakršno smo se tudi borili skozi vse svoje narodno življenje.

(Jugoslovanski jezik) med drugim propagira in vsiljuje kandidat Bulatović, že odkar je začel hoditi v Slovenijo. Že tam okrog leta 1967 me je kot tedanjega predsednika Društva slovenskih književnikov grobo in nacionalno nadvse žaljivo napadel zaradi tega, ker se je društvo potegovalo za uvedbo slovenskega dnevnika na ljubljanski televiziji, medtem ko je on, Bulatović, hotel, da ostane za stalno samó osrednji dnevnik iz Beograda v srbohrvaščini. S svojim nasilnim in žaljivim jezikom si je Bulatović med ljubljanskimi kulturniki že kmalu zatem pridobil ime nadležnega jugoslovanarja, dokler si v zadnjih letih ni s svojim organiziranim izizvajanjem v Cankarjevem domu in s svojim ciničnim intervjujem v reviji *Teleks* obrnil proti sebi tudi širše slovenske javnosti: v vseh teh primerih je namreč žaljivo drezal prav v najbolj občutljivo točko naših ljudi, v naš jezik.

Tega, da razmišlja v nasprotju s temeljnimi členi jugoslovanske ustave, členi, ki govorijo o pravicah tudi manjših jugoslovanskih narodov in narodnosti; in pa še posebej tega, da nam streže po našem jeziku, tega mu slovenska javnost ne oprostí.

(dalje na strani 39)

josip jurčič

deseti brat

Ko je Lovre prijahal do odcepa od glavne ceste, mu je deklica razložila, kako bo prišel do Slemenic. Tedaj se je naenkrat pojavil na cesti čuden mož. Deklica je Kvasu povedala, da je to deseti brat Martinek Spak, sicer brez prave pameti, a pošten. Martinka je prosila, naj vodi Kvasa na Slemenice, in se poslovila.

DRUGO POGlavJE

*Povsod poznan, nikjer domá,
kjer uleže uro se poslednjo,
tam smrt mu domovanje dá.*
Fr. Levstik

Kdor pozna življenje, dejanje in nehanje, misli in pričanja, kakršna so nekdanj bila po pripovedih naših starih slovenskih očakov, ki, gluhi in slepi za novi spačeni svet, vedno hvalijo le čase svojih dni in dni svojih prednikov, ta mi bo pritrtil, da je bilo pred štiridesetimi in več leti med našim narodom veliko več poezije kot v današnji suhoti.

„Kje se zdaj še kaj čudovitega zgodi? Kdo dandanes še kaj vé? Le kakšen sleparček še pride, da človeka opehari.“ Tako pravijo dedje.

Bajtarski sin Lovre Kvas se je odločil, da gre po končanih ljubljanskih šolah za dve leti za domačega učitelja devetletnemu Balčku na grad Slemenice: s tem si bo zaslužil nekaj denarja za nadaljnji študij, pa tudi zdravje si bo malo okreplil.

Na poti je slučajno naletel na zdravnika Vencija, ki se je peljal v isto smer; vzal ga je k sebi na voz. Pri Peharčkovi krčmi, kjer se je od glavne ceste odcepila bolj ozka cesta proti Vencijevi domačiji, sta se poslovila.

Lovre je nadaljeval pot po glavni cesti jahaje na Peharčkovem konju. Premišljujoč svojo usodo je zgrešil odcep poti na Slemenice. Mlada deklica, ki je slučajno prišla mimo, mu je povedala, da potuje že poldrugo uro predolgo po glavni cesti. Ker je šla sama v isto smer, ga je spremljala nazaj do odcepa.

Koliko časa že ni bilo slišati o desetem bratu!

V poprejšnjih časih se je pa še vendar včasih naletel, ki je, rojen deseti sin iz matere, obdarovan s čudovitimi lastnostmi in zmožnostmi, po božji namembi preganjan, hodil od hiše do hiše po širokem svetu, povedoval za srečo, pokazoval zaklade, pel pesmi in pravil pravljice kakor nihče drug. Ljudje so ga častili, radi videli in mu dali živeti in spati.

Pač pride v kako hribovsko dolino še zdaj sem in tja kak raztrgan in umazan peripatetikar, ki mu po domače robato pravimo berač, ki se izdaja za desetega brata; toda svet je postal neveren, manj gostoljuben kot nekdanj in tudi današnji deseti bratje niso tisto kot nekdanj, malo vedó in, kakor očetje trdijo, „niso drugega kot goljufje“. Ta čudna prikazen, namreč pomanjkanje pravih desetih bratov, se dá menda samo tako razlagati, da slovenske žene niso več take, da bi rodile po letih zapovrstjo deset sinov.

A pustimo taka premišljevanja bolj izurjenim mislecem in vrnimo se rajši k svojima popotnikoma.

Tiho je korakal človek, ki ga je deklica imenovala Lovretu desetega brata, pred gobcem konja in mladenič je imel dovolj časa, opazovati v mesečini to čudno podobo.

Bil je človek, star kakih štirideset let, toda že mu je hrbet hotel lesti v dve gubi. Na sebi ni imel drugega kot srajco iz najdebelejšega platna, kakor ga sprede slovenska mati, dolge hlače iz iste tvarine, nekdanj pobarvane črno, zdaj že porjavlele in pod kolena zelo blatne in

razcefrane, na glavi pa mu je čepel rjav klobuk s široki mi krajci in čez oglavje prevezan z belo nitjo. Da mu hlače niso uhajale, je branila usnjata optavrnica, razpeljana čez ramo na križ.

Večerni zrak je bil precej hladen, Lovretu se je zdelo celo mrzlo, vendar je stopal deseti brat bosonog. Da bi pa kdo ne mislil, da nima čevljev, jih je nosil prevezane z bekovo trto čez ramo.

Kaka dva pota se je ozrl nazaj na Lovreta in ga ostro ogledoval.

Pri tej priliki je Kvas videl obraz, popolnoma primeren obleki. Lice je kazalo kosti, ki so imele voljo in nagon, ustvariti vsemu obličju štirioglato podobo. Strani sta bili upadeni in širok nos je molil nosnice ošabno v zrak. Vrh malih sivih oči so se v sredi zraščene obrvi vihale predrzno visoko gor v čelo, ki se ni iz zmršenih lás veliko videlo.

Dasiravno ga je bila deklica potolažila, da se ni treba bati desetega brata, vendar je Lovreta nekaj čudno spretelo, ko je bil na širokem polju ponoči s takim nemalo neznanskim človekom sam. Ko je pa čez nekaj časa v dalji zapazil luč, ga je to ohrabilo nekoliko in si je mislil: kaj mi more storiti, enega se ne bom bal. Da bi čas prej minil, začne ž njim pogovor.

„Koliko je še do grada?“

„Poprej boš tam, kakor pojdejo spat,“ odgovori deseti brat z glasom, ki je bil vse drugo prej ko prijazen.

„Ali ste z gospodo znani?“ vpraša dalje Lovre.

Njegov drug se grozovito zasmee, potem pa reče: „Ti si šema! Zakaj me pa vikaš? Jaz sem Martinek Spak, deseti brat, kakor vedó vsi otroci. Če nočeš, da bi se ti smejal kdo, ki je bolj neumen ko ti, tako me pošteno tikaj, pa utegneva biti še prijatelja v teh letih, kar boš šolmoštraril na Slemenicah!“

„Kako pa veš, kdo sem?“ vpraša Lovre čudé se. „Saj si me vprašal, če sem kaj znan na Slemenicah,“ odgovori Martinek in se zopet smeje na vsa usta.

To morajo biti čudni graščaki, h katerim pridem, da vsako spremembo v svojem družinskem in domačem življenju zaupajo takim ljudem, je mislil Kvas sam pri sebi.

„Ker je videti, da so ti povedali, da bo prišel tak in tak človek,“ reče Lovre, „moram misliti, da si star znanec v gradu. Zato mi lahko poveš, kakšna je gospodična, gospa, gospod?“

„O, prav lahko ti to povem,“ odgovori Martinek.

„Pa nočeš? Zakaj ne?“

„Ti nekaj rad poprašuješ,“ odgovori Spak. „Zato mi moraš dovoliti, da te še jaz neko reč vprašam. Kako sem ti kaj jaz všeč?“

Rekši, je čudoviti človek Kvasa tako ostro pogledal s svojimi malimi, svetlimi očmi, da je bilo mladeniča skoro strah.

Vendar mu je prišlo na misel njegovo smešno vprašanje, pobesil je oči in s posiljenim smehom je odgovoril: „Prav zelo si mi všeč, prijatelj, zakaj pa ne?“

„No, jaz ti bom povedal, da mi tudi ti ugajaš. Misliš boš morda, da je to pač vseeno, pa ni taka. Martinek Spak, deseti brat in kakor bi se še lako imenoval, ti bo v sili še prav prišel, zato ga le dobro poznaj! Zdaj ti bom pa povedal najprvo to, kar si vprašal. Kakšna je gospica? Da mlad človek, posebno če še grd ni, da bi ga pes oblajal, kakor pravijo, da sem jaz, rad pozvé za deklico prej ko za baburo, to je že stara reč. Z grajsko Manico se midva prav dobro pomeniva. Morda si videl v mestih že lepšo ali pa ne. Gospod in gospa tudi nista napačna, pa to boš že še vse videl in skusil.“

SLOVENSKA VERNA MLADINA se zbere vsako leto v Stični k maši, pogovorom in premišljevanju.

„Martinek Spak,
deseti brat,
ti bo v sili
še prav prišel . . .“

„Ali si ti že dolgo tu v okolici?“ vpraša Kvas.

„Kar mi je mati umrla,“ reče Spak nekako zamolkleje pri tem vprašanju.

„Kje si pa doma? Kako je to, da po svetu ne hodiš, ker praviš, da si deseti brat?“

„Jaz sem doma, kjer so dobri ljudje, kjer po mojem jeziku govoré. Nimam svojega zapečka, pa se ne pritožujem zato. Če ne verjameš, da sem deseti, pa pusti! Misli, kolikor hočeš, pa malo govori, če nočeš, da se ti kaj ne zgodi! Zdaj pa molči o tem in kaj veselega govôri! Jaz imam poskočne in vesele ljudi rad. Juheja, hopsasa!“

In kakor bi bil naenkrat ves drug, poskoči od tal, zažene čevlje z rame daleč od sebe proč in leti zopet ponje.

Kvas ni mogel razumeti vsega tega. „Človek mora biti malo prismojen,“ si je mislil.

„Ali znaš peti, prijatelj škric?“ ga vpraša Spak.

„Malo, pa zdaj ne pojem. Ti zapoj!“

Spak dvigne glavo proti mesecu, odpre široka usta in hreščaje začne robato pesem:

„Stara baba Iskrca
jedla sok iz piskrca,
migala s suho bradó,
hčer zmerjála je takó:
Če boš v cerkvi ti na moško stran,
kjer Martin stoji mi razcapán,
tak obračala oči,
če bo hodil na naš prag
tebe gledat Martin Spak, . . .
ha, ha! kaj ni lepa, pesem o meni, kaj?“

„To si sam zložil? No, poj do konca! Takih sem še malo slišal.“

„Le čakaj, prijatelj suknjač, to in nekatero ti bom še zapel, če se bova lepo gledala na Slemenicah. Še srečo ti bom povedal, če hočeš, prêcej nocej. Samo to si izgovorim, da se mojih sovražnikov ogiblješ.“

„Kdo pa je tvoj sovražnik?“

„To boš zvedel, preden bo dva, tri dni. Na Slemenicah ga boš videl vsak dan.“

Prideta na travnik. Pri poti je stalo na samem košato lipovo drevo, ki je fantastično molilo svoje goste veje v tiho, krasno mesečno noč. Na zahodu se je videla s hribca prijazna lučca izmed sadnega drevja, grajske strehe so se v mesečini svetile.

Mladeniča so zopet obšle prijetne in obenem otožne misli, ko je zagledal svoje novo stanovanje pri tujih ljudeh.

„Tu pod lipo grajska Manica sedéva; tu sem ji srečo povedal,“ pravi deseti brat.

„Saj nič ne veš,“ odgovori mladenič. „Kakšno prihodnost bom imel jaz?“

„Ti boš nekaj doživel tam gori, kar se ti ni še nikdar sanjalo. Le dobro oglej grad, mesec sveti lepo, pomnil ga boš do smrti, pomnil boš tudi desetega brata, čeravno mu ne verjameš, do groba ga boš pomnil.“

Spakov glas je bil pri teh besedah popolnoma različen od prejšnje govornice, nekako temen in strašán, tako da je mladeniča malo osupnil. In ker se je ravno ta trenutek

skrila luna za nekaj časa za oblak, ga je tembolj prešnilo nekaj čudnega; rajši bi bil že v gradu ko tu s tem pol norim človekom na samotnem polju. Dasiravno ni kakor izobražen človek verjel v vraže niti trohice, ga je vendar obšla misel, da Martin Spak res vé kaj več ko navadni ljudje.

Laško si je misliti, da je kraj, kjer sedeva in sanjari lepa deklica, najsi bo nam tudi neznana, mikaven za mladeniča, čigar „srce je prazno“ in samo hrepeni po nečem, česar ne vé um vselej razložiti. Zatorej je Lovre, ko se je luna medtem zopet prikazala izza oblaka, pazljivo ogledal mesto okoli „grajske lipe“. Ozek pa dolg travnik se je raztezal po dolini. Razen lipe je raslo samo še gosto vrbovo grmičje ob majhnem šumečem potoku, ki se je zvijal ravno mimo krasnega drevesa. Pod lipo, katere deblo bi dva moška komaj obsegla, je bila okoli in okoli napravljena klopca in tla so bila razhojena, očiten dokaz, da je Spak resnico govoril, rekši, da hodijo dostikrat le-sem grajska gospoda, posebno pa Manica.

„Prijazna sprehajališča že imam, da bi bilo le še vse drugo dobro,“ si je mislil Lovre.

„Sitno je ponoči priti; ali ne bi mogel tod v kaki krčmi prenočiti?“ vpraša Lovre.

Ko odgovora ne dobi, se obrne nazaj in pogleda za Martinom. Nikjer ga ni bilo. Lovre si ni mogel razložiti, ne kam ne zakaj ne kdaj mu je izginil.

Ostalo mu ni drugega na izbiro, kakor po belo potrešenem potu jezdit v grad, ki ga je imel pred očmi.

Na Slemenice ga je peljala pot proti zadnjemu majhno navkreber.

Grajsko poslopje je bilo precej prostorno, štirioglato in v dva gorna (stropja). Dasiravno je bilo zidano, kakor se je dalo soditi iz stavbe že v novejšem, to je, ne v srednjem veku, se je vendar poznalo, da so imeli stavbeniki malo v mislih take čase, v katerih je dobro, če se da dom braniti. Zato je imel spodnji del zida okrog in okrog obliko majhne trdnjave in majhna, zelo zamrežena okna.

Gosto sadno drevje je raslo po hribcu okrog in okrog gradu; samo proti severu je bil svet nekaj bolj kamnit in gol. Zato so tam stali hlevi in druga gospodarska poslopja. Zadaj se je svet naglo dvigal do strmega holma, na katerem je Kvas na hiter pogled zapazil rogovilasto zidovje, razvaline stanovanja nekdanjih gospodov na Slemenicah.

Luč, ki je gorela v gradu zdolaj in v prvem nadstropju, je Kvasa prepričala, da družina in gospoda še ne spé.

TRETJE POGLAVJE

*Prišel je pobič lep in mlad,
pa kaj mi je prinesel,
vprašala ga nisem, povedal mi ni.*

Narodna pesem

V zgornji sobi slemeniškega grada je bila okrog omizja zbrana majhna družčina, ki jo hočemo bravcu predočiti bolj natanko, kar se tem lažje zgodi, ker je ni bilo več ko pet glav; gospodar z ženo, hčerjo in malim sinom, pa

Na mednarodni ALPSKI CESTI iz Kranjske gore NA VRŠIČ.

**V zgornji sobi
slemeniškega
grada je bila
zbrana majhna
družčina.**

Marijan Piškav, sin sosednega lastnika na pristavi Polesku, komaj četrtr ure od Slemenic.

Benjami G. je bil meščanske rodovine; ni mogel torej ošabno šteti plemenitih prednikov, ki bi si bili v boju tako ali tako pridobili čast, tudi niso bili njegovi pradedje naseljeni na Slemenicah že tako dolgo, da bi bil mogel gospod Benjamin brati svoj priimek v starem kronistu Valvazorju. Pa je imel devet oralov zemlje, lepe bukove gozde, precej velik vinograd, osem parov konj in celo čredo rogate živine — in to je bilo, s čimer se je graščak ponašal bolj, kakor ko bi se bil mogel sklicevati na „šestnajst kolen slovečih pradedov“ kot plemenitniki znane severne dežele.

Ko se začenja naša povest, je bil Benjamin star že čez petdeset let, kar so pričali sem ter tja osiveli lasje; vendar čisti zrak, v katerem je živel od svojega dvajsetega leta, kar je popustil šole, mu je ohranil še neko mladeniško moč, zaradi katere je svojo nenavadno visoko postavo nosil še vedno pokonci. Njegov obraz je bil večidel vesel in to je veliko pripomoglo do tega, da niso lica in čela razorale tiste črte, ki nam človeka delajo starejšega, kakor v resnici je. Nočemo segati v njegovo življenje nazaj; tu povemo le dve reči, namreč da je precej po zgodnji smrti svojega očeta vzel svojo sedanjo ženo, še bolj miroljubnega značaja kot on, in dalje, da je dolgove, ki mu jih je bil oče zapustil, poravnal s tem, da je staro opuščeno pristavo Polesek z nekaj zemljišča vred prodal nekemu priseljencu, do tačas neznanemu gospodu Piškavu.

Nasproti roditeljema je sedela deklica, stara kakih trindvajset let. Manica je bila prvorojenka in edina sestra mlajšega brata, komaj devetletnega Balčka.

Postave je bila bolj očetove, kajti prej bi jo človek imel

za veliko kakor za majhno. Iz modrih oči je sijala neka mila in brezskrbna melanholija, ki je delala blede lice še veliko lepše in ki je morala vsakogar nekako čudno ganiti. Njena rdeča usta so se le malokdaj nasmehnili. Pa ne morda zavoljo tega, da bi kakšna skrivnost morila deklici mlado srce, to ne; sama ni vedela, zakaj se ji včasih ne ljubi smejati, ko se drugi smejo; sama ni vedela, zakaj ni vesela, dasiravno si je morala priznati, da ji nič ne manjka. Oče je mislil, da izvira ta lastnost od tod, ker preveč bere; pa ker je ljubil svojo edino, izmed štirih rojenih pri življenju ostalo, hčer neizrečeno, zato ji ni hotel kratiti veselja s kako prepovedjo. Gosti lasje kostanjeve barve nad visokim, čistim čelom, pravilno ustvarjen obraz in cela rast ji je dajala nežno, čeravno ne posebno lepoto. Bila je nekaj časa v mestu, večji del svoje izobrazbe in vednosti pa si je pridobila s svojo pridnostjo.

Razen domačega, še nedoraslega sina je sedel na koncu mize kakih devetnajst let star mladenič, Marijan Piškav. Imel je enega tistih obrazov, ki po eni strani lahko veljajo za lepe, po drugi pa se lahko o njih reče, da jim še nekaj manjka, česar se ne moremo domisliti.

Iz tega obraza je vsakdo na prvi pogled uganil zdravega, životnega mladeniča; nasproti pa bi moral tisti, ki trdi, da se bere človeku z obraza, kako živi in misli, soditi, da je Marijanovo življenje in mišljenje kaj enolično. In res bi se tu ne zmotil posebno. Kot sosed je bil skoro vedno in večen gost na Slemenicah.

Sredi mize je gorela voščena sveča in okrog svečnika so ležale raztrošene karte.

„Ali jih vržemo še enkrat?“ vpraša mladenič in zbira posamezne podobe.

„Jaz sem se že naigrala,“ reče Manica in potegne knjigo bliže. Videlo se je, da bi rajši brala.

„Kako moreš ven in ven gledati v bukve? Ves dan si zamaknjena vanje in še na večer se jih ne naveličaš,“ pravi Marijan.

Ker je bil od prve mladosti njen tovariš v igri, torej star znanec in skoro bolj domač na Slemenicah ko na domu svojega očeta, zato jo je tikal.

„Jaz sem tudi že dejala, da bi bila Manica postala doktor, ko bi bila Balček,“ pravi nato mati.

„Ali jaz ne bom postal doktor, mama?“ vpraša deček.

„Ti si premalo priden, vse drugo ti je bolj mar ko bukve,“ pravi mati. „Le počakaj, kadar pride učitelj, ta te bo že nagnal, da se boš pridneje učil, ko si se do zdaj.“

„Učitelj te bo ostro držal,“ reče Marijan, da bi dečka podražil.

Balček je verjel, naslikal si je v domišljiji učitelja starega, grdega, ki ga bo uhljal in lasal, kakor je videl v vaški šoli, da šolmošter lasá kmečke fantine, in so se mu unstnice napravile na jok.

„Nič ne verjemi, Baldvinče! Če boš priden, ti ne bo novi učitelj storil nič žalega. Midva se bova vkup učila,“ je sestra bratcu pošepnila na uho in mu z lepo ročico pogladila z lica rumene kodraste lase.

„Kdaj pa pride?“ vpraša Marijan.

„Danes bi bil imel že tu biti, kakor mi je pisal moj prijatelj profesor v Ljubljani, ki mi je to reč oskrbel. Bajé je izvrsten mladenič in je bil eden najpridnejših učencev,“ odgovori gospodar.

„Dobro bo to!“ pravi Marijan. „Da bi le kaka mevža ne bil, potlej bom imel vsaj tovariša za lov. Lisic je letos dosti, doli v vasi je ena že precej kur odnesla. Predsinočnjim sem jo bil šel čakati, dve uri sem sedel na prelazu, nazadnje pa mi je bilo ponoči samemu prežati dolgčas, zečelo me je zebsti, obesil sem puško čez pleča in sem šel spat. Ko bi bil še enega imel, bi dobila lepega lisjaka. Tudi zajcev je letos dosti. Bog vé, kako je to, da je letos za žival tako srečno in rodovitno.“

„Lovec ste, morali bi vedeti, da zato, ker je bila lanska zima prav gorka in je bilo torej spomladi veliko zaroda,“ razlaga gospod Benjamin.

„Ali bo letos velik sneg?“

„Bog vé, morda pa ne,“ odgovori gospod in se nasloni na stol.

„Gotovo, jaz vem, da bo,“ trdi mladenič, „gob je bilo letos vse polno, lišaj po hrastju je zrastel dolg, dežja je bilo poleti malo, žerjavi so že odleteli . . .“

„Bežite, iz vsega tega se ne dá nič posneti. Bolj pametno morate misliti. Pustite vraže Martinu Spaku in kmetom doli v vasi!“

Manica ni poslušala tega pričkanja, odprla je bila knjigo in jela brati, mati pa je imela opravka z nekim šivanjem.

„To niso vraže,“ je ugovarjal Marijan in je bil ravno namenjen svoje prepričanje dalje razpeljevati, ko pogleda hišna, stara Urša, v sobo in pri pol odprtih durih zaznani, da je prišel neki gospod, ki bo najbrž hotel ostati čez noč.

„Kdo bi pač ponoči prišel?“ je dejala gospa in hitro prižgala svečo.

„Nima biti kdo drug kakor učitelj, saj ima danes priti, najbrž se je na poti kako zamudil. Daj napraviti sobo, večerjo in kar je treba, grem jaz dol.“

Rekši, vzame gospod Benjamin luč svoji ženi iz roke in odide.

„Kakšen je ta gospod?“ je klical Marijan strežajki.

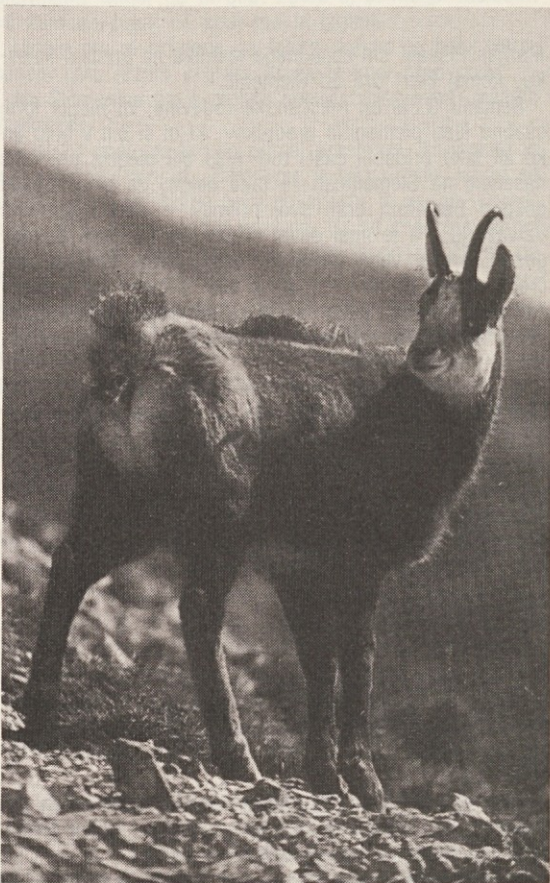
„Ah, gospod, mlad je in lep, prav lep,“ je dejala Urša in še enkrat pomolila glavo v izbo. „Prijezdil je in deseti brat je prišel ž njim; to pomeni, da je v grad prinesel srečo.“

„To ti je lepa družčina, kajne, Manica, gospod učitelj in capin deseti brat!“ In kakor bi se bil bogve kako bi-stroumno odrezal, se je mladi gospodič smejal na vse grlo.

„Kaj ni Martinek tak človek kakor mi? Kaj si more, če ima včasih malo manj pameti? Tudi reveža ne smemo zaničevati. Morda je on boljši vodnik ko kdo drug.“

Po stopnicah so se zdaj čuli koraki in Lovre Kvas je stopil z graščakom v sobo.

„Le otesite se teh pomislekov,“ je govoril gospodar, „tukaj smo na kmetih in sami domači. Ne gledamo na vnanjosti in formalnosti, sploh nas boste našli kmečko

preproste in z malomeščanskimi navadami v hiši. To vsak vé, da se človek po poti upraši in utruji, usedite se!"

Po tem prijaznem, domačem sprejemu je bilo Lovretu nekako dobro pri srcu in, ko se je hotel izgovarjati, da je prišel tako pozno zvečer in morda zaradi tega napravil neprijetnosti, mu ni dal gospod Benjamin še besede izgovoriti in ga je precej seznanil s pričujočimi in svojo ženo, ki je potem, ko je preskrbela potrebne reči, prišla zopet v sobo.

Malega Balčka je naglo minil strah, ko je videl, da ni učitelj nikakor tak kakor oni stari doli pri fari. Ko ga je celo tako prijazno pogledal in mu obljubil, da bosta gotovo prijatelja, ker vé, da bo priden učenec, se je dečkovo obličje popolnoma razbistrilo in svojega prihodnjega učitelja je ogledal od nog do glave.

„No, gospod Kvas,“ spregovori graščak, ko je prebral Lovrova spričevala in priporočilno pismo svojega nekdanjega prijatelja in Kvasovega profesorja, „iz vsega vidim, da je res, kar sem že prej o vas slišal, preden sem vas poznal. Preverjen sem, da, če je komu mogoče našemu Balčku glavico zdramiti, jo boste vi. Glejte in prizadenite si, da vam bo nekdaž vsaj malo podoben, in prepričali se boste, da bova eden z drugim zadovoljna.“

„Glavo ima dobro,“ pristavi mati in ljubeznivo pogleda svojega ljubljenca, „lahkó se bo učil, samo . . .“ Hotela je reči: malo razposajen je včasih. A ko je videla, kako jo je sinček za obleko cukal in se proseče ozrl vanjo, naj ga ne zatoži, se je zasmejala in stavka ni končala.

„Jaz si bom gotovo prizadeval na vso moč, da storim svojo dolžnost, in, ker ima moj gojenec, kakor pravijo milostljiva gospa, dobro glavo in vem, da bo priden, imam najboljšo upanje, da bova v dveh letih prišla precej daleč,“ reče Kvas.

„Samo dve leti ste namenjeni ostati pri nas?“ vpraša gospa.

„Da, dve leti, potem bi rad šel na višje šole, kar bi že zdaj storil, ko ne bi imel nekih ovir ali, da naravnost povem, materialnega pomanjkanja in malo slabotnega telesnega zdravlja.“

„To je zato, ker ste bili vedno med zidovi in ste se morda preveč trudili z ukom in poukom, kar seveda tako telesu kakor duhu zmerom ne tekne,“ je dejal gospodar. „A tu pri nas na deželi imamo vse drug zrak kakor v mestu, zato boste pri nas zdravi ko riba in, ker ste mladi, vam univerza ne odide, tudi če se pogodimo sčasom še za dalje.“

„Boste videli, gospod učitelj,“ spregovori Manica, „da pri nas ni tako dolgočasno življenje, kakor si morda mislite in kakor se vam je zdelo na prvi pogled. Posebno ker ste ponoči prišli, niste videli, kako lepo okolico imamo. Tukaj pri nas se boste učili spoznavati lahko naravo in ljudi; zakaj po mojih mislih je malokje toliko originalnih, nevsakdanjih značajev kot v našem okrožju. Če Bog dá, se boste našega življenja tako privadili, da ostanete več ko dve leti.“

„Beži no, Manica,“ je dejal Marijan, ki je bil medtem kakor doma izvlekel veliko pipo in napravil tobak, ne vprašaje za dovoljenje, in vstal, „misliš, da je gospod Kvas — tako se menda pišete, če sem prav razumel —

ravno tak ko ti, da se mu bo ljubilo cele ure poslušati neumnega bernjavsa desetega brata ali pa Krjavlija kvasiti tiste prazne ali peti tiste nore pesmi ali ogledovati kamnoseka Matijca, kako v leščevju sedi in nič ne govori, beži! Midva bova rajši hodila loviti rake, zajce gonit, lisjaka čakati. Pa se bomo že še zmenili, ura je deset. Lahko noč!“

Rekši, Marijan odide. Lovre je iz mladeničevega vsega predomačega obnašanja sodil, da je najbrž Maničin ženin, dasiravno se je čudil, kako nasprotno mišljenje je med njima videti. Ni si mogel reči, da bi mu bil mladenič povšeči, zato tudi precej skrajja ni imel pravega sočutja do njega. Bil je malo v zadregi, ko ga je gospa vprašala, kako mu je kaj sosed všeč.

Govorica se je še nekaj časa pletla o raznih rečeh. Po večerji pa, ki jo je bila njegova nova gospodinja hitro zanj pripravila, se je družina razšla spat in Lovre je dobil prijazno sobo z razgledom na vrt.

Svoje reči je že tam našel. Dasiravno truden, vendar ni šel poprej spat, preden ni uredil in razložil knjig in obleke, katerega vsega blaga žal ni imel veliko. Izbica in pohištvo je bilo preprosto, a Lovre v svojem življenju še ni imel tako prijaznega in prijetnega stanovanja.

Premišljeva je razne skušnje in dogodke današnjega dneva, se uleže v mehko posteljo s sladkim občutkom trudnega človeka, ki je preživel dan popolnoma zadovoljen z njegovim koncem. Komaj nekaj ur poprej so ga še obhajale bridke misli, tožil je nad svojo usodo, ki mu ni dala veliko več ko revščino, ki ga je drvila že skoraj od praga njegovih želj k tujim ljudem — in zdaj je bil srečen, kajti vedel je, da so ti tuji ljudje dobri.

Že davno je bil opravil svojo kratko večerno molitev, pa ni mogel zaspiti, veliko ga je stalo misliti nocoj na svojo milo staro mamico in na Boga; razne podobe, ki jih je imel podnevi pred očmi, so se mu vrstile v spominu. Zdravnik Vencelj, posamezni člani grajske družine, miloglasne Maničine besede, njena prelepa podoba — ah, kako srečen mora biti ta Marijan, ki je menda njen ženin! — čudna prikazen deseti brat, njegove preroške besede — vse se je mladeniču čudno vrtelo po glavi in, ko je naposled zadremal, so se te misli vezale v čudne, sladke sanje.

Ko se je Lovre drugo jutro zbudil, je bil visok dan. Sonce je skozi njegovo okno prijazno sijalo. Čudil se je, kako da je tako trdno in dolgo spal, kar ni bila sicer njegova navada.

„Ljudje si bodo mislili, da sem bogve kak zaspanec in nemarnež,“ je dejal in naglo skočil na noge.

Ura je bila že osem. Obleko je našel očejeno in pripravljen.

Hitro se opravi in odpre okno.

Zdaj šele je mogel natančneje ogledati kraj in lego gradu, svojega novega stanovanja.

Slemenice so stale na nizki višini. Vrt, z gostim sadjem preraščen, ki ga je sinoči le na pol videl, se je razprostiral po rebri, posebno lepo na južno stran. Precej za vrtom pa se je začel travnik ob obeh plateh malega potoka, ki se je vil daleč po vedno ožji dolini med vrbovimi grmi in se bleščal v jutranjem soncu.

iz našega zdomstva

razširi, raztegni se, krog domovine,
razpni se kot morje
v brezbrežno obzorje,
dom moj!

Župančič

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — Na četrto nedeljo v septembru (28. IX.) bomo spet obhajali izseljensko nedeljo. Maša narodov bo pri sv. Antonu v Neue Welt (Salzburger Str. 24.) Izseljenski duhovnik pričakuje, da bodo verniki res prišli k maši, ki jo bo letos imel linški generalni vikar namesto zadržanega škofa. Vsi, ki imajo narodne noše, naj pridejo!

Misijonal ugotavlja, da število nedeljnikov vedno bolj upada. Zelo malo nas je bilo na Telovo in na nedeljo Srca Jezusovega. Rekord majhne udeležbe pa smo doživeli 13. julija, ko nas je bilo le 11 pri božji službi. Če pri ljudeh ne bo boljšega odziva, bo tudi misija za Gornjo Avstrijo in Solnograško zadela ista usoda kakor innsbruško.

Čeprav je bilo v juniju in juliju več godovnjakov, nas je v centru pogostil le g. Ivan Tkalec.

SALZBURŠKA

V juliju in avgustu na Salzburškem ni bilo božje službe. Pač pa smo se dogovorili, da bomo v Freilassingu praznovali sv. brata Cirila in Metoda in je bila napovedana maša 6. julija ob petih popoldne z blagoslovitvijo hiše g. Janeza Čuka. Nekateri so morda pozabili, drugi so pa našli izgovor, da so izostali. Izseljenski duhovnik je najprej blagoslovil hišo, nato je sledila maša. Po maši smo se pa malo povesečili.

KOROŠKA

SPITTAL OB DRAVI — V mesecu juniju se je slovenska verska skupnost spet zmanjšala za dve osebi.

Po dolgi in težki bolezni na srcu je 19. junija *umrla* ga. Ida Matilda Grintal. Njen že pokojni mož je bil begunec iz leta 1945. Ona pa je z otroki prišla za njim, ko je Jugoslavija tudi sprejela dogovor o združevanju družin. V Spittalu je živela pri sinu Viktorju. Poleg njega žalujeta za pokojno materjo tudi hčeri Magdalena in Marjeta. Ena živi v Nemčiji, druga pa v Sloveniji. Pokopal jo je g. Podbevšek iz Celovca ob asistenci župnika iz Dola pri Domžalah 23. junija. Pokojna ga. Ida je umrla v 76. letu starosti.

Dva dni kasneje, 21. junija, je pa kar na hitro odšla v večnost gdč. Ljuba Bručan. Le par dni je bila v bolnici. Pokojna Ljuba, doma iz Kor. Bele, je bila že zgodaj sirota in je kot mlado dekle pribežalo leta 1945 na Koroško. Zanj je skrbela „tetka“ Terezija Šobr. Umrla je v 59. letu starosti. G. Franc Drobnič jo je 23. junija pokopal na edlinškem pokopališču.

NAPOLE NA ZILJI — Konec maja sta se poročila v napolski cerkvi g. Črtomir Živkovič in gdč. Marjeta Jank. Črtomir je bil rojen 16. 8. 1961 v Linzu ob Donavi. Mladostna leta je tudi tam preživel in bil vsa leta priden ministrant. Sledil je še brat Gorazd. Oče Ivan je hotel sinovoma preskrbeti slovenske šole in je kupil zemljo v Kotmari vasi ter tam postavil hišo, kamor se je mati Ivanka z otroki preselila, da sta lahko obiskovala slovensko gimnazijo v Celovcu, katero sta oba zaključila. Po

maturi je Črtomir šel na Dunaj in študiral elektrotehniko. Tam je tudi spoznal medicinko Marjeto Jank, tudi letnik 1961. Poročal je podrektor salzburškega semenišča, konsistorialni svetnik Gfrerer, ki je nevestin sorodnik. Mlademu paru želimo posebno linški Slovenci vse najboljše na skupni življenjski poti.

TIROLSKA

INNSBRUCK — Ob zaključku polletnega semestra je doktoriral na innsbruški univerzi dosedanji slovenski izseljenski duhovnik na Tirolskem, lazarist g. Stanko Gerjolj, doma iz Črnega vrha nad Polhovim Gradcem. K doktoratu, ki ga je napravil z odliko, mu vsi iskreno čestitamo. Seveda so ga predstojniki poklicali domov v Slovenijo.

Trenutno ni nobenega slovenskega duhovnika, ki bi študiral v Innsbrucku in tako mogel prevzeti mesto izseljenskega duhovnika.

Narodni direktor škof dr. Lenič pravi, da nima duhovnika, ki bi ga mogel tja poslati. Pisec sicer misli, da rojakov na Tirolskem ni tako malo, le premalo so cenili slovensko božjo službo. Zato bo pač za nekaj časa slov. kat. misija, ki jo je začel p. Štefan Kržišnik, nehala delovati.

Kdaj bo obnovljena in kolikokrat na leto bo možnost udeležiti se slovenske maše v glavnem mestu Tirolske, ni sedaj mogoče še nič reči. Prav bi bilo, da bi kdo od slovenskih inteligentov poskušal zbirati rojake, da slovenstvo ne bo že v prvem rodu zamrlo.

PREDARLSKA

Izlet ob Bodenskem jezeru — Na binškošni ponedeljek, ki je še praz-

nični dan, imamo izlet v kraj, kjer še nismo bili. Toliko zanimivih krajev in znamenitosti je v tem predelu, da bi bilo škoda, prezreti jih. V prvih letih, ko smo semkaj prišli, smo bili na otoku Mainau. Tokrat smo se peljali ob jezeru po švicarski strani.

Ob oblačnem vremenu in rahlem rosenju smo pri Lustenauu prestopili mejo. Prva postaja je bila Romanshorn. Lahko bi se peljali ves čas ob jezeru, vendar smo naložili avtobus na ladjo in se skupno z njo prepeljali preko jezera. Peljali smo se po največji širini do nemškega pristanišča Friedrichshafna. Ladja je počasi rezala valove, mi pa smo ogledovali vasi in mesta, ki smo jih zapuščali, na drugi strani pa se jim približevali. Drugi pa so v restavraciji gasili žejo; sonce je že kar krepko prodiralo skozi oblake. Po dobri uri vožnje smo spet na suhem. Naš cilj je bil Birnau — največja božja pot ob Bodenskem jezeru. Tik ob jezeru je mogočna cerkev iz 18. stoletja, zgrajena v rokokojnem slogu. Je ena najlepših bazilik v južnem predelu zahodne Evrope. Množice romarjev in turistov jo obiskujejo in občudujejo. Upravljajo jo cistercijani iz Mereraua. Cerkev je svetla, polna svetnikov in angelov in v zlatu se blestijo stukature, ki krasijo strop in stene. Tu smo imeli službo božjo, kjer so se nam pridružili številni romarji in turisti. Po maši smo se tudi telesno okrepili v bližnjem gostišču.

Nadalje nas je pot vodila v kraj, kjer gojijo opice — Affenberg. Vse

polno avtomobilov na ozki cesti, ki pelje v ta kraj, je kazalo na številen obisk. Na samem parkirnem prostoru pa kup pločevine — vseh mogočnih vrst. Pred vhodom v živalski vrt nam je vratar povedal, kako se moramo obnašati do teh živali. Nekatere so nevarne, druge vzamejo stvari in zbežijo na drevo, nekatere grizejo. Potrebna je torej previdnost! Opice živijo prosto v gozdu na površini 40 hektarjev. Okrog je seveda električna ograja, da ne uidejo. Večje so nas sprejele že tik pri vhodu. Sedele so na ograji in čakale na pečeno koruzo, ki smo si jo preskrbeli pri vhodu. Manjše in bolj plašne pa so se približale na kakšen meter in od tam oprezno pobirale koruzo. Druge so skakale po drevesih, se lovile, ene pa spale od trujenosti. Gotovo je bilo to največje veselje za otroke, ki so jih velikodušno hranili in še bolj občudovali. Pa tudi za odrasle je bila prava paša za oči, kajti takšnega števila teh zanimivih živali ne vidiš v nobenem živalskem vrtu.

Vreme nam je bilo naklonjeno in temu primerno je bilo tudi doživetje. Ura odhoda se je hitro približevala. Radi bi si ogledali še starodavno mestece Meesburg z ostanki gradu iz 6. stoletja in lepim novim gradom, pa je začelo deževati. Tako smo si ga ogledali iz avtobusa. Skozi vso pot do doma nas je spremljal dež.

Za marsikoga je bil ta izlet spet novo spoznanje, kako bogata je dežela, ob kateri živimo in kolikere vrednosti človeške ustvarjalnosti so pomniki zgodovine.

Zahvala našim ljubim mamicam.

belgija

LIMBURG — LIÈGE

„SLOMŠKOVA“ TURNEJA V SLOVENIJI

V sredo po veliki noči smo odpotovali. 50 nas je bilo v udobnem avtobusu. Vozili smo celo noč in se v poznem dopoldnevu mukoma pomikali čez Ljubelj. Na Brezjah smo poslušali kratko zgodovino te najbolj priljubljene slovenske romarske cerkve, zapeli, kratko pomolili in se odpeljali proti Bledu. Bled izven sezone ni nič posebnega. Povsod gradijo in urejajo ter se pripravljajo na sezono. Naslednja postaja je bila Škofja Loka, kjer so nam v restavraciji Nama postregli z odličnim kosilom.

Točno ob napovedanem času smo bili na Rakovniku, kjer so nas prisrčno sprejeli naši gostitelji člani mešanega zbora Oratorij in očetje salezijanci. Takoj smo se počutili kot doma. Z Rakovničani nismo bili neznanci, saj so predlanskim bili pri nas v gosteh in so nastopili v Eisdenu in na Holandskem z zelo lepim uspehom. V župnijskem domu nas je čakala skrbno pripravljena zakuska. Enako gostoljubno smo bili sprejeti tudi po družinah.

Naslednji dan je bil namenjen počitku in ogledu Ljubljane. Zvečer je bil nastop na teološki fakulteti. Vsaj malo smo bili v skrbeh: „Kaj, če ne bo ljudi? In kako bodo sprejeli naš nastop?“ Sličnih prireditev imajo v Ljubljani na izbiro. Strah se je kmalu spremenil v veselo preseenečenje. Dvorana je bila nabitopolna in občinstvo tako hvaležno in navdušeno, da še nismo srečali takih poslušalcev. Želeli smo si osvežujoče kopeli dobrega slovenskega ljudstva, iz katerega smo izšli mi vsi in to nam je bilo dano v polni meri.

Naš nastop so s svojo navzočnostjo počastili vsi ljubljanski škofje: nadškof dr. Šuštar in pomožni škof dr. Lenič in msgr. Kvas. Navzoč je bil tudi tajnik SIM g. Marko Pogačnik.

„Slomškov“ pevovodja g. Vili Rogelj

goste pozdravil v imenu slovenske Cerkve. Dirigentu g. Viliju Roglju, sinu našega legendarnega pevovodje pok. Štefana iz Rihpovca na Dolenskem, je slovenski metropolit izročil zahvalno diplomu s sliko brezjanske Matere božje.

V naslednji točki je nastopil moški zbor, ki je po kakovosti svojega podajanja še prijetneje presenetil poslušalstvo. Očividno je bilo, da so dirigentu in pevcem po dolgih in resnih vajah pesmi žuborele iz dna duše in hitele naravnost v srca poslušalcev. Ganljivi trenutki!

V tretjem delu je nastopil spet mešani zbor. Zapel je stare slovenske pesmi: Rasti, rasti rožmarin, Polje, Hišica očetova itd. Doma teh pesmi skoro ne slišijo več in je navdušenje zato bilo še toliko večje.

Napovedovalec pri pevskem nastopu je bil predsednik „Slomška“ g. Stani Revinšek.

Na vrsto je prišla Vesela mladina, slovenska folklorna plesna skupina, ki jo je pred 16 leti ustanovila ga. Anica Varzak-Kosova in z njo dosegla izredne uspehe. Njeno delo nadaljuje g. Polde Cverle, ki svoje poslanstvo jemlje zelo resno. Kljub številnim težavam Vesela mladina napreduje. Skrbi smo imeli tudi za to turnejo. Več je bilo zadržanih zaradi izpitov na univerzi, zaradi vojaščine in službe. Vendar je tudi Vesela mladina lepo izvršila svojo na-

Goste in občinstvo je s toplimi besedami pozdravil škof dr. Stanko Lenič, vrhovni dušni pastir za izseljence. V imenu gostov je pozdravil in se zahvalil njihov duhovnik Vinko Žakelj.

Zbor je že s prvo pesmijo osvojil dvorano; z Rož, Podjuna, Zila in s Pa se sliš' svet'ga Vida zvon pa nas je s čudovito tenkočutnostjo in blagozvočnostjo zazibal v kraljestvo slovenskih melodij, v katere je zavita naša narodna bolečina in ljubezen do slovenske kulture, katere del so tudi naši zvonovi.

Na koncu prvega dela je nadškof dr. Alojzij Šuštar stopil na oder in

Vljudno vabimo na **SLOVENSKI DAN**

v Belgiji, ki bo v soboto, 11. okt. 1986, v Kultureel Centrumu v Eisden-Cité, občina Maasmechelen.

Ob 16. uri bo služba božja, pri kateri bo sodeloval študentovski mešani zbor Slomšek iz Maribora.

Sledil bo kulturni program, pri katerem bodo sodelovali:

- Študentovski mešani zbor Slomšek iz Maribora
- Mešani in moški pevski zbor Slomšek iz Limburga
- Hrvatska folklorna plesna skupina Vatroslav Lisinski iz Lièga
- Folklorna plesna skupina Vesela mladina iz Limburga.

Prosto zabavo bo vodil ansambel Oto Lesjak iz Nemčije.

Domače Kulturne delavce in goste iz Maribora in Lièga more dostojno sprejeti in pozdraviti le nabit polna dvorana slovenskih bratov in sestra ter njihovih prijateljev drugih narodnosti.

Pokažimo, da smo
PREBUJEN NAROD!
Pridite!
Bog Vas živi!

„Slomšek“

Gostje in gostitelji pred rakovniško cerkvijo. „Slomšek“ iz Belgije in „Oratorij“ z Rakovnika.

Ustanoviteljica „Vesele mladine“ ga. Anica Varzsak-Kos in njen sedanji vodja g. Polde Cverle. Mala Sara Cverle je oblečena za pustno veselico.

logo. V kratkih besedah jo je predstavil njen vodja g. Polde Cverle. Ob spremljavi petčlanskega orkestra je Vesela mladina zaplesala najprej plese, ki jih je sestavila že ga. Anica Kos. Sledili so gorenjski, štajerski in prekmurski plesi. Orkester pa je še zaigral melodije primorskih in koroških plesov. Vesela mladina je doživela hvaležen aplavz.

Po nastopu so gostje in njihovi prijatelji bili povabljeni na Rakovnik, kjer so jih očetje salezijanci in člani mešanega zbora Oratorij bogato pogostili. Veselje je bilo splošno.

Hvala ti, ljubljanska Cerkev.

Naslednji dan so gostje in gostiteljji obiskali Stično, kjer jih je sprejel opat p. Nadrah. Pri maši sta izmenoma pela oba zbora, somaševala pa sta g. Tone Lipar, organizator gostovanja in g. Vinko Žakelj.

V Pleterjah pa nas je gostoljubno sprejel bivši prior p. Janez Drolc. Tu smo se ločili. G. Lipar, hvala vam za vse! Rakovničani, dobri, gostoljubni in veseli ljudje, Bog vas živi!

Pot proti Celju smo nadaljevali skozi čudovito lepe kraje. Še bolj kot na Gorenjskem smo začutili, kako slikovita je Slovenija. Nekaj čisto posebnega so lepo oskrbovane bele cerkvice po naših strmih gričih. Ob njih se moremo zamisliti. Tam je naša zgodovina. Te cerkvice nas opozarjajo na naše korenine. Čisto jasno je, da moramo svoje ko-

renine skrbno negovati, če se hočemo ohraniti kot narod.

V Celju nas je v imenu folklorne plesne skupine France Prešeren prijazno sprejel g. Edo Gabršek. Večerni nastop smo imeli v Dobrni. Med gledavci in poslušavci so bili sorodniki nastopajočih, gostje iz tujine in domačini. Gospod Gabršek, iskrena zahvala za gostoljubje!

Naslednji dan smo si ogledali Celje in okolico, popoldne pa smo se odpeljali proti Mariboru, kjer smo najprej bili gostje Folklorne plesne skupine mariborskih študentov, ki so pred dobrim letom nastopili pri nas in bili naši gostje. Tako smo obnovili stara poznanstva in prijateljstva.

Pred našim nastopom v stolnici, ki je stara 800 let, je bila služba božja, pri kateri je ubrano prepeval naš gostitelj študentovski mešani zbor „Slomšek“.

V imenu odsotnega škofa dr. Krambergerja je goste pozdravil pomožni škof dr. Jože Smej. Zbnor je svoj program prilagodil cerkvi. V prvem delu je v mešani sestavi zapel dve Gallusovi: Sepulto Domino in Gavisii sunt, Danica svetila in mogočno Laharnarjevo: Zveličar gre iz groba.

Toda tudi tu so najbolj užgale naše stare narodne. Akustika je bila odlična. Po dveh uspelih nastopih je zbor imel več zaupanja vase in je prepeval, kot še nikoli. Med poslušalci je zbor tudi tukaj vzbudil toplo presenečenje. Niso pričakovali tako

ubranega, tako iz duše prihajajočega in v srce segajočega petja.

Za prenočišče so gostje kot na Rakovniku z vso gostoljubnostjo bili sprejeti po mariborskih družinah. Naslednji dan smo obiskali Ptujsko goro in vinske gorice v Kogu pri Ormožu. Krajevni župnik in oblasti so nas bogato pogostili. Dobri ljudje iz Koga so velikodušno darovali vse za našo potrebo. Iz grl gostov in gostiteljev je kmalu zadonela slovenska pesem. Lepe so kogoške vinske gorice in njihova kapljica je slavna tudi v tujini. Obiskali smo najodličnejšo vinsko klet v tistem kraju in pokušali najbolj cenjene vrste vina.

Na povabilo stolnega župnika, kanonika g. Lipovška, smo večerjali na teološki fakulteti skupno s škofom dr. Krambergerjem in člani študentovskega pevskega zbora Slomšek. S prijaznim g. škofom smo izmenjali pozdrave in dobre želje.

Naslednje jutro je napočil čas slovesa. Odhajali smo veseli in s čustvom hvaležnosti do predstavnikov mariborske cerkve, gostiteljev in občinstva, ki nas je s tako simpatijo poslušalo v stolnici. Posebno hvaležnost dolgujemo mariborskemu pevskeemu zboru Slomšek in njegovemu predstavniku ing. Milanu Frazu, ki so naše srečanje pripravili s tako ljubeznijo. Srečanje s tako dobrimi ljudmi kliče po ponovnem srečanju.

„In Bog, ki vidi, ve za nade našega srca, kot danes nas je skupaj zbral, nas še bo združiti znal.“

In to se bo zgodilo še letos na Slovenski dan v Eisdenu v soboto pred 2. nedeljo v oktobru, t. j. 11. oktobra, ko bo prihitel med nas mariborski pevski zbor Slomšek. Naša skupna naloga, ne samo naloga pevcev in plesalcev, bo, da se bodo ti dragi gostje med nami počutili kot doma.

Naj Slomškova turneja po Sloveniji poživi našo zvestobo slovenskim idealom.

Na binškošni ponedeljek so Slovenci iz Limburga in prov. Lièga romali v Banneux, popoldne pa so

piknikovali na ukrajinski pristavi v Ardenah.

Zadnje nedeljo v juniju je „Naš dom“ iz Genka imel *svoj piknik*, ki je lepo uspel.

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Slovenska veselica '86, ki smo jo imeli v soboto, 26. aprila 1986, v župnijski dvorani Familia v Gilly-Haies, Charleroi, je na splošno lepo uspela! Vse je potekalo v najlepšem redu in v zadovoljstvo vseh, le nekaj je manjkalo: več naših ljudi iz okolice Charleroi in Borinaže! Iz Bruslja so se kar lepo odrezali in prišli v res velikem številu.

Vsekakor nas je bilo v dvorani, z otroki vred, nad 200 ljudi. Dvorana je bila izredno lepo pripravljena: vsa v cvetju in na odrju je kraljevala velika slika Bleda. Res, zdelo se nam je, da smo nekje v Sloveniji...

V imenu odbora je izs. duhovnik Kazimir Gaberc zaželel dobrodošlico vsem, ki so že prišli in ki še bodo, ter gostom: onim iz Eisdena v okviru društva Slomšek in pa muzikantom iz Nemčije.

Pri kulturnem delu programa nam je slovenski pevski zbor Slomšek (moški in mešani zbor) zapel pod vodstvom g. Vilija Roglja tele pe-

smi: Oj Doberdob, O mraku, Dekle moje, prinesi mi vode, Sijaj mi sončece, Zdravljica, Rož, Podjuna, Zila, Rasti rožmarin in Hišica očetova. Vsi smo prisluhnili izvajanju pevskega zbora v popolni tišini.

Malo po 19. uri je začel igrati pri družabnem delu programa ansambel Oto Lesjak iz Hildena, Nemčija. Plesalo je vse: staro in mlado! Polke in valčki, nekaj moderne glasbe itd. Nikomur se ni mudilo domov. Muzikantje so igrali do dveh in še čez...

Vmes smo imeli bogato tombolo, ki je bila kmalu razprodana.

Ves večer je potekal mirno in v lepem vzdušju in nikomur ni bilo žal, da je prišel. Še veliko novih obrazov smo videli: nekateri že dalj časa niso prišli in nekateri prvič! Vsi smo se zadovoljni vračali na svoje domove v zavesti, da smo skupaj preživeli res košček domovine v tujini.

Triintrideseta slovenska prireditelj je mimo, je za nami. V kratkem izide ZBORNİK 33 ali kratek opis vseh 33 prireditelj in drugih srečanj v letih od 1954 do 1986. S tem bo prva dolga doba — 32 let — primerljivo zaključena s to izredno publikacijo.

Nekaj *zakasnelih novic*, kar po vrsti:

V Bruslju se je 14. februarja *poročila* gdč. Ines Karahotka z g. Tierryjem Raemdonckom. Želimo jima božjega blagoslova!

V družini Vetsuypens-Kosec iz Bruslja se je 15. aprila *rodil* sinček prvorojenček, Kevin po imenu; krstil ga je izs. duhovnik v soboto, 17. maja.

Pri hrvaških sestrah v Audregnieusu je 8. maja *umrla* ga. Roza Mozenič, vd. Hreščak, iz Quaregnona, stara skoraj 85 let. Rodila se je 30. junija 1901 v Kopru.

Na materinski dan, 11. maja, je pa *umrla* v Bruslju ga. Ana Kustec por. Gjorek, v 71. letu starosti, saj se je rodila 5. julija 1915 v Črensovcih, Prekmurje. Bila je dobra in ljubeča mati svojim otrokom in zvesta žena svojemu možu, g. Francu Gjoreku, pevovodju iz Bruslja. Bila je globokoverna Slovenka in se je ude-

Pok. ga. Ana Gjorek iz Bruslja

leževala slovenske maše v Bruslju dokler je le mogla. Naj počiva v miru. Možu in otrokom naše sožalje!

Par dni kasneje, 19. maja, je pa *umrla* ga. Ernesta Gulič, vd. Šuligoj iz Gilly, v 83. letu starosti. Rodila se je 9. oktobra 1903 v Skopem, okraj Sežana. Sinu g. Rudolfu in njegovi družini naše sožalje!

V župni cerkvi St. Gery v Boussu se je 21. junija *poročila* gdč. Lucija Brgoč z g. Philippom Legatom. Mladi družini želimo sreče in zadovoljstva na skupni življenjski poti.

Končno naj še omenimo letošnje *slovensko romanje*, ki smo ga imeli 29. junija t. l. k Mariji Pomočnici v Bon Secours. Iz vse zahodne Belgije smo se zbrali v mogočni baziliki pred Marijinim oltarjem; bazilika stoji prav na belgijsko-francoski meji, blizu kraja Peruwelz. Lepo smo prepevali Mariji v čast ter se ji priporočili. Nazaj gredé smo se ustavili še v Château-de-Beloeilu.

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Terezije Deteta Jezusa v Chatillonu, poleg Slovenskega doma.

S poročnega slavlja gdč. Lucije Brgoč in Philippe Legat iz Boussu.

Prvoobhajanci
v Parizu

Prvo obhajilo — Na binškočni praznik 18. maja so prvič pristopili h Gospodovi mizi in prejeli Kristusovo telo Béatrice, David, Helena, Irena, Maksi in Patricia. Lepa je bila cerkvena slovesnost, kjer smo vsi skupaj molili, da bi prvoobhajanci ostali zvesti Kristusu celo življenje, prijetno pa je bilo tudi srečanje v dvorani, kamor so nas povabili starši prvoobhajancev.

Majski izlet — Ob krasnem vremenu smo v nedeljo, 25. maja, šli na izlet v Méry-sur-Marne, kjer so

Princesinja, kralj in vrtnarica iz „Modre vrtnice“: „Če princesinja pravi, da je vrtnica modra, potem je modra!“

nas prijazno sprejele sionske sestre, med katerimi sta tudi dve Slovenki s. Anica in s. Stanislava, in kjer so se nam pridružili še Slovenci iz okolice. Bilo je petja in veselja ter smeha, zlasti še pri tomboli, kjer je bil glavni dobitek živa krava, „Marguérite de Fernandel“, ki jo je zadel naš Jean (in jo medtem tudi že spravil na varno). Nazaj grede smo si ogledali še eno najstarejših kript iz merovinskih časov, v Fertésous-Jouarre. Izlet smo v najboljšem razpoloženju nadaljevali in zaključili v Slovenskem domu, kjer smo že načrtovali, kaj in kam prihodnjič. Upamo, da bo Marguérite takrat imela že kaj potomstva, za tombolo...

Zaključek šole in praznik naših družin — V nedeljo, 15. junija, smo se najprej pri maši zahvalili Bogu za vse prejete dobrrote nato pa so otroci v dvorani pokazali ob zaključni proslavi, česa so se med šolskim letom naučili. Najprej so nastopili najmlajši, za njimi so otroci iz letnika sestre Slave predstavili, kako „Deklica veka“ in kaj je doživela „Rdeča kapica“. Pod vodstvom „versajskega“ Janeza so vsi otroci skupaj uprizorili pravljico „Modro vrtnico“, kjer smo lahko občudovali njihove igralske zmožnosti. Vsi skupaj, z režiserjem vred seveda, zaslužijo posebno pohvalo, še posebej pa Kralj (Simon), Princesinja (Florence), vrtnarica (Irena) pa seveda nagajivi Norček (Klemen). Po govoru g. Čretnika, ki se je zahvalil vsem, ki tako požrtvovalno sodelujejo pri slovenski nedeljski šoli, ki po zaslugi vseh, vključno vsem te-

žavam, dosega lepe uspehe, so vsi starši dobili vsak šopek vrtnic kot zunanji dokaz ljubezni, ki veže njihove družine in vso našo skupnost. Praznik naših družin in naše velike slovenske družine se je nadaljeval ob dobro obloženih mizah in ob toplih srcih.

V nedeljo, 13. julija, smo imeli v svoji sredi letošnjega novomašnika, frančiškana Toneta Gorjupa. *Novomašniško slavje* res ni bilo tako mogočno kot doma, pa zato še bolj prisrčno in doživeto, še posebej, ker se novomašnik odpravlja kot izseljenski duhovnik v Avstralijo. To odločitev moramo z veseljem pozdraviti in podčrtati: ko namreč s ponosom občudujemo število misijonskih poklicev v domovini, z žalostjo v srcu ugotavljamo, da ni in ni poklicev za izseljenske duhovnike in se dostikrat upravičeno vprašujemo, ali se slovenska Cerkev, od vrha do tal, vedno sploh dovolj zaveda, da je najprej poklicana za delo med brati in sestrami po krvi in jeziku.

Zadnjo nedeljo v juliju smo se poslavljali od profesorja Draga Ocvirka, ki je deset let živel in delal med nami in postal kar eden izmed nas in ki sedaj odhaja domov. Za-

Nagajivi norček iz „Modre vrtnice“.

Pokojni Alojz Tratnjek-Tranic iz Maroussisa.

Združenih držav, pa seveda naši rojaki iz Koroške, iz Trsta in Gorice in zlasti študentje od doma, ki so bili številčno daleč v večini. V juliju smo imeli vsega 111 gostov. Vsi so našli v Domu košček doma.

Z veronaukom in slovensko nedeljsko šolo začnemo v nedeljo, 7. septembra, ko bo vpisovanje in razgovor o delu v bodočem šolskem letu. Redni pouk se začne v nedeljo, 21. septembra, ob pol treh popoldne. Starši, izrabite edinstveno priložnost, da boste tako izpolnili svojo krščansko in narodno poslanstvo, za kar vam bodo otroci celo življenje (in vso večnost!) hvaležni!

ARNOUVILLE-LES-GONESSE (Val d'oise)

7. junija sta se v tukajšnji cerkvi Notre-Dame de la Paix poročila Violeta Gombač in Jean Luc Freyne, katerima izrekamo svoje najboljše želje za njuno življenjsko zakonsko pot.

MARCOUSSIS (Essonne)

26. junija je par dni po operaciji, ki je na videz dobro uspela, nena-

hvalili smo se mu za njegovo delo in mu želeli obilo uspeha.

Trikrat smo se Slovenci v zadnjih mesecih postavili na mednarodnem polju v Parizu.

— V soboto pred Binkoštni, 17. maja, smo se udeležili maše narodov v pariški katedrali pod vodstvom kardinala Lustigerja, kjer so slovenske narodne noše in naša slikovita zastava vzbujale splošno pozornost.

— V nedeljo, 27. julija, je gospa Angela Tomanič iz Ljubljane nastopila v Notre-Dame z orgelskim koncertom in žela ponoven aplavz za svoj mojstrski nastop.

— 28. julija je na mednarodnem srečanju udeležencev francoskega tečaja na Katoliškem Institutu slovenska skupina pripravila najboljšo točko.

Počitnice so za nami. V poletnih mesecih ni bilo v Slovenskem domu, kot tudi drugje, samo vroče, bilo je tudi tesno, v hiši in v dvorani. Neprestano so se vrstili gostje iz Avstralije, Argentine, Kanade in

Ingrid Penko je bila v maju pri birmi (Cormeilles pri Parizu).

Annick in Isabelle s svojim bratom Nikolajem.

doma umrl Alojz Tratnjek-Tranic. Pokojni je bil rojen leta 1916 v Lipovcih v Prekmurju, v Francijo je prišel leta 1940. Leta 1944 se je poročil s Terezijo Rengev. S svojim neutrudnim delom je preživel svojo družino in ji ustvaril prijeten dom. Pogreb, ki ga je vodil g. Čretnik 30. junija, je pokazal, kako je pokojni bil priljubljen med rojaki in domačini. Bil je zvest bravec Naše luči in pravzaprav z njo v rokah umrl. Ženi Tereziji, hčerki Denise in sinovoma Philipu in Bernardu ter njihovim družinam izrekamo svoje iskreno sožalje.

MELUN (Seine-et-Marne)

K skupni maši se bomo zbrali v poljski cerkvi v Dammarie v nedeljo, 14. septembra, ob devetih popoldne.

LOIRET

Chambon-la-Forêt — V soboto, 21. junija, je bil krščen Nicolas, sin Jožeta in Annick Hajdinjak, ki živita v Joinville-le-Pont pri Parizu, Nikola-

jevi sestrici Annick in Isabelle pa sta obhajali ena slovesno prvo obhajilo, druga pa, ko je prvič pristopila h Gospodovi mizi, medtem ko sta Jože in Annick praznovala 15-letnico poroke. Srečna družina je po lepih cerkvenih slovesnostih pridelila na svojem ven-pariškem domovanju pravo slavje, katerega ni premetila niti večerna nevihta niti svetovna nogometna tekma med Francijo in Italijo (samo Ignac [Hajdinjak] je moral „dežurati“ pred televizijo in poročati o zabutih golih!).

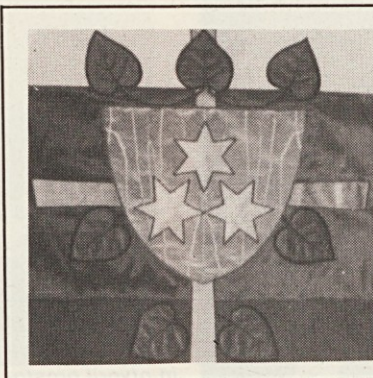
Chilleurs-aux-Bois — Skupno mašo za rojake bomo imeli v nedeljo, 13. oktobra, ob desetih. Vsi prijazno vabljeni!

LA MACHINE (Nièvre)

5. julija sta pred oltarjem *potrdila svojo ljubezen* Eric Jan in Christine Provost. Želimo jima obilo božjega blagoslova in sreče na njuni življenjski poti.

23. 8. je praznoval 80-letnico življenja gospod Jakob Selak, doma iz Šentruperta-Dolenja vas pri Novem mestu. V Francijo je prišel leta 1929 in se leta 1932 poročil z Marijo, rojeno Tajnko. Vse svoje delovno življenje v Franciji je prebil pod zemljo, v rudniku, kjer je delo težko in je gospod Jakob pri hudih nesrečah sam na lastni koži to doživel. Nikdar pa ni zatajil svojega krš-

Naš osemdesetletni slavljenec Jakob Selak (La Machine).

Bog živi vse Slovence
pod streho hiše ene!

25-letnica društva Slovencev v Parizu

Proslava v Slovenskem domu
v soboto, 8. novembra 1986

Začetek proslave ob šestih zvečer

Po proslavi domače srečanje

čanskega prepričanja in slovenskega porekla, saj že 34 let kot predsednik vodi slovensko društvo v La Machine: kdor pozna težave in razmere, vé, koliko truda in požrtvovalnosti ter preudarnosti je za to potrebno. K lepemu jubileju mu z željo za plodonosno življenjsko jesen želijo žena Marija, hčerka Mimi s svojo družino, vsi naši Lamašinčani, pa tudi vsi rojaki v Franciji in v Evropi. Skupaj se bomo Bogu zahvalili za vse prejete milosti in molili za sončno življenjsko jesen v nedeljo, 28. septembra, pri maši, ki bo ob devetih dopoldne in h kateri ste vsi pri srčno vabljeni.

NORD IN PAS-DE-CALAIS

Na prvo nedeljo v juniju je naša skupnost slovesno proslavila *zlati jubilej* redovnega življenja sestre Marije Kleva. V kapeli Pomočnic duš v vicah v Tourcoingu se je zbrala množica vernikov in sester. Prišle so iz daljnega Rima, Italije, Belgije, Pariza in drugih krajev Francije, da se s sestro Marijo Bogu zahvalijo za ploden apostolat dostikrat med najrevnejšimi in najbolj zapuščenimi v Franciji in Belgiji. Noviciat je opravila v Belgiji. 50 let plodnega dela za duše je potekalo na raznih redovnih postojankah Francije in Belgije. Zadnja teh je Lille, kjer skupno s sestrama Ignece in Celino z odprtim srcem skrbijo za obrabnike in vneto pomagajo v župniji Srca Jezusovega. Izseljenci se vam zahvaljujejo za vso pomoč in vam kličejo na mnoga leta!

Pri *krstu* so postali božji otroci: Julij Pauchet, Lovrenc Filip Moinet, Gregorij Ludovik Alexander Gardin, Vincencij Nowacki, Lindsey Lyla, Kata Vidović, Hieronim Lecomte, Ivana Kuchta, Emil Lecomte, Noemi Marija Margarita Nathiez in Natali Morel.

Naj jih Marija varuje in spremlja na življenjski poti!

Verouk in slovenski tečaj se bo začel v sredo, 1. oktobra.

Zaradi romanja v Efez *odpade služba božja* 21. in 28. septembra.

Na vnebohodu smo imeli farni praznik *prvega sv. obhajila*. 12 srečnih otrok je prvič prejelo Jezusa v svoja mlada srca. Lepo se zahvaljujemo g. Nacetu Čretniku, direktorju slovenskih misij v Franciji, ki je iz Pariza prihitel med nas. Naj njegova beseda obrodi v mladih srcih stoteren sad.

Po zelo težki bolezni je v Bruay-en-Artoisu 27. julija Stvarnik življenja poklical k sebi go. Marijo Terezijo Hiršelj. Leta je skrbno spremljala svojega soproga. Pokopana je bila 30. julija v cerkvi sv. Jožefa, Bruay-en-Artois. Naj se odpočije v Gospodu od svojega truda! Žalujemo soprogu in ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje!

FREYMING-MERLEBACH

V mesecu juniju smo na prvo nedeljo obhajali celodnevno srečanje. To je bilo zadnje pred septembrom, kajti v mesecu juliju in avgustu imamo počitnice. Ob 10. uri smo imeli slovesno evharistijo, ob 12. uri

Z balkona naše misije je škof Lenič blagoslovil in otvoril prostore misije. Zbrano ljudstvo pod balkonom je prejelo blagoslov in spodbudo in božje varstvo.

pa so naši pridni kuharji in kuharice pripravili kosilo za 90 ljudi. Popoldne ob treh smo se zbrali pri litanijah, po blagoslovu z Najsvetejšim pa smo se ponovno zbrali ob kavi. Pesem, prijateljska in sproščena beseda nas je duhovno obogatila in odšli smo v vsakdanje življenje z zavestjo, da nismo sami, da je naše življenje, v kolikor ga odkrijemo drugim, v bogastvo nas vseh.

Že sedaj vas vabimo na letno ljudsko srečanje Slovencev, ki ga prireja slovenska misija v protestantski dvorani rue Jean XXIII. v nedeljo, 7. septembra, od 14. ure naprej. Toplo se vam priporočamo za ročne izdelke, ki jih bomo prodajali, kakor tudi za peciva, ki nam jih boste prinesli in za katera se vam že danes lepo zahvaljujemo.

NICA

Nekaj poročil iz življenja slovenske skupine ob sredozemski obali:

Ko imamo dela prost dan, radi gremo skupaj v naravo, da se odpočijemo, oddahnemo od dela in da tudi skupaj poklepetamo. Tako smo na binkoštni ponedeljek odšli v hribe k Marijini božjepotni cerkvi „Notre Dame d'Utelle“, ki je na višini 1174 m. To Marijino svetišče, postavljeno že leta 850 in znova obnovljeno 1806, tukajšnji prebivalci radi obiskujejo. Udeležili smo se sv. maše in nekateri po maši še procesije okrog cerkve z Marijinim kipom. Dan je bil izredno lep in smo tam ostali vse do večera. Zadnji smo zvečer zapustili mesto in se ožgani od višinskega sonca zadovoljni vrnil domov.

Pristna sproščenost in veselje pri večerji 30. aprila na čast prostovoljnim delavcem naše doma ob prisotnosti ljublj. škofa in domačih ter tujih duhovnikov in zastopnikov francoske civilne oblasti.

Ljubljanski škof dr. Lenič pri blagoslovu slovenske kapele sv. Jožefa v Merlebachu.

Dne 19. junija smo tukaj v Nice-Ariane pokopali pok. Alojza Mahnéja, doma iz Brkin. Živel je sam v St. André pri Nici. Malokdo ga je poznal, ker ni prihajal v našo družbo. Njegovi domači niso mogli priti na pogreb, udeležili pa so se ga tisti, ki so ga poznali. Naj počiva v miru!

Konec junija, na praznik sv. Petra in Pavla, smo imeli izreden obisk. Obiskal nas je slovenski otroški pevski zbor iz Repentabra pri Trstu pod vodstvom župnika Toneta Bedenčiča. Zbor je pel pri naši slovenski maši. Da bi se vsi rojaki laže udeležili slovesnosti, smo imeli slovensko mašo popoldan v župnijski cerkvi na Colle s/Loup. Po maši nam je zbor pripravil še koncert slovenskih narodnih, domoljubnih in cerkvenih pesmi. To je bilo za nas posebno doživetje, ker so otroci odlično izvedli svoj program. Ta dan nam bo ostal v nepozabnem spominu. Lepo se jim zahvaljujemo za prijetno doživetje, ki so nam ga priklicali s svojim petjem in prosimo Boga, naj vztrajajo na začeti poti, da bi s petjem ljudi dvigali k Bogu in ohranjevali slovensko zavest med našimi ljudmi v zamejstvu.

Počitnice so za nami in spet za-

Po maši smo se udeležili tudi procesije z Marijinim kipom okrog svetišča Notre Dame d'Utelle. — Na višini 1174 m nam je na svežem zraku in močnem soncu kosilo dobro teknilo.

čenjamo novo šolsko leto. Naša srečanja pri slovenski maši začinjamo v nedeljo, 7. septembra, v kapeli sester kot doslej. Radi prihajajte!

MARSEILLE

Ker imate različno razporejen čas dopustov, zato moremo začeti z našimi srečanji pri slovenski maši šele na rožnovensko nedeljo, 5. oktobra. Slovenska maša bo popoldne ob 5. uri v Septèmesu.

Na Telovo, 29. maja, je bilo pri mednarodni maši v Esslingenu več tisoč ljudi: Nemcev, Italijanov, Hrvatov, Špancev in Slovencev. Po maši se je novi pomožni škof iz Rotenburga, prelat Bernhard Rieger, pogovarjal s slovensko skupino.

nemčija

STUTTART-okolica

Redkokdaj je naš pomladanski koledar zabeležil toliko prireditev naše skupnosti kot letos. V prejšnji številki. Naše luči smo poročali o shodu na Michaelsbergu, o praznovanju materinskega dneva in o srečanju na Trubarjevem grobu v Tübingen-Derendingenu. To pot poročamo še o počitniški koloniji v Tiroлах, o udeležbi pri bogoslužju na praznik Presv. Rešnjega Telesa, o prvoobhajilski nedelji ter o romanju v Lurd.

47 otrok v Tiroлах. — Počitniško kolonijo v Brandenbergu na Tirolskem prirejamo že skozi 9 let. Letos je šlo na počitnice kar 47 šolarjev

iz Stuttgarta in okolice, med njimi 26 deklet in 21 fantov. Teden po binškojih, od 19.—24. maja, je bil zanje verjetno najlepši teden v letu, vsaj tako so zatrjevali. Prijetno gorsko naselje Brandenberg ne nudi le čistega in svežega zraka, ampak tudi polno naravnih lepot in zanimivosti. Teden sprehodov in iger

Prvoobhajanske slovesnosti 8. junija v Stuttgartu se je udeležilo 20 slovenskih otrok; med njimi: Boldin Monika, Vaupotič Karmen, Rožman Gabrijela, Hohlbauch Klavdija, Golčar Lucija, Marinko Andrej, Mahorič Albina, Korošec Anita, Trebar Branko, Grabar Štefan, Plavčak Srečko, Strojman Martin, Plohl Oliver, Plohl Marijan, Lamovšek Radko, Dajčner Simon, Rudolf Danijel, Gorše Danijel, Mahorič Bogdan, Sever Tomislav.

Na materinskem dnevu v Stuttgartu, 11. maja letos, je bil vsak stol zaseden. Matere pozorno poslušajo sporedu na odru, ki so ga izvajali učenci Sobotne šole in drugi mladinci.

v prosti naravi, teden petja, odkritij in presenečenj je prehitro minil. Dneve smo seveda pričenjali z mislijo na Boga in ga tako tudi zaključevali. Otroci so šli radi vsak dan v cerkev. Tako je poleg toplenga sonca z neba otroke obseval tudi žarek božje ljubezni. Pet odraslih oseb je spremljalo in usmerjalo otroke od jutra do večera, da je kolonija potekala v najlepšem redu.

Za Telovo pri mednarodnem bogoslužju. — Na praznik Presv. Rešnjega Telesa smo Slovenci sodelovali pri dveh bogoslužnih skupnostih. V Stuttgartu smo se udeležili maše in kratke procesije pri župniji sv. Konrada, v Esslingenu pa mednarodne slovesnosti na mestnem gradu, ki jo je vodil novi pomožni škof iz Rottenburga, prelat Bernhard Rieger. Na obeh krajih smo aktivno sodelovali z berili in prošnjami in narodne noše so posebej poudarile našo skupnost. V Esslingenu je pred večtisočglavo množico prebrala prošnje gospa Elizabeta Tibaut. Po slovesnosti se je škof Rieger približal naši skupini v narodnih nošah in napravili smo ponesetek z njim, ki ga že hrani v svojem albumu.

Provoobhajanska slovesnost. — V nedeljo, 8. junija, je bila cerkev sv. Konrada zopet polna. Praznovali smo prvo obhajilo in zaključek šol-

skega leta na Sobotni šoli. Med prvoobhajanci smo našeli 8 deklic in 12 fantkov. Od njih jih je 8 prvičkrat prejelo sveto obhajilo, drugi pa so slovesnost ponovili. Po maši so bili vsi povabljeni v naš dom na malico, kjer so dobili tudi lepe spominske slike. Udeleženci Sobotne šole so na to nedeljo dobili letna spričevala z oceno v verouku, slovenščini in pridnosti. Ta nedelja bo v naši kroniki častno zabeležena.

57 nas je bilo v Lurdu. — Iz dežele Baden-Württemberg smo Slovenci že petkrat romali v Lurd. Od 13.—17. junija letos nas je bilo zopet 57 v Lurdu, med njimi tudi oba duhovnika. To romanje je bilo izrazito družinsko romanje, saj je bilo med udeleženci kar 16 otrok in mladincev. Drugi so bili večinoma zakonski pari in nekaj samcev. Za potovanje in bivanje v romarskem kraju nam je Bog naklonil izredno lepo vreme. Doživetja med potjo in na kraju samem se ne dajo popisati. Vsak je po svoje sprejemal duha romarske skupnosti in božje namige med bivanjem v Lurdu. Mati božja nam je bila vedno blizu v misli, besedi, pesmi in molitvi. Povsod je sprejemala naše prošnje in zahvale. Bili smo na božji poti, na kraju otipljivega srečanja nebes z zemljo.

Med romarji je bila tudi gospa Kristina Prijatelj, mati nekdanjega izseljenskega duhovnika v Frankfurtu, Frančka Prijatelja, ki se je pri prometu smrtno ponesrečil. Čeprav ima že 80 križev na ramah, je še polna čilosti in zaleta. Med potjo nazaj nam je napravila celo predavanje o življenju Slovencev v Argentini, za kar je dobila močan aplavz.

Dr. Marko Dvoržak predava na srečanju Slovencev v Trubarjevem domu v mestu Tübingen-Derendingen v Nemčiji. Trubarja je prikazal v njegovem zgodovinskem razvoju in pomembnosti za slovenski narod, ko mu je posredoval prvo slovensko knjigo — prevod sv. pisma. Slovesnost je bila na Vnebohod, 8. maja.

RAVENSBURG-ULM

Čas je vsem enako odmerjena dimenzija: tistim, ki žive v domovini, in nam tukaj v zdomstvu, brezskrbnejšem in zaskrbljenim, računarjem in idealistom, veseljakom in od življenjskih tegob utrujenim. A od časa do časa se misel ob čem velikem, neznanskem, nerazumljivem pa tudi lepem, enkratnem vendarle ustavi, srce se v vzhičenju ali v nemi grozi vzpne nad svoj običajni ritem, človek postane za hip drugačen, kot je navadno, manj konfekcijski, manj masoven, bolj dober in enkraten, manj otrok dobe, užitka in takojšnjega uspeha za vsako cenno in bolj božji otrok, ki zna spet — vsaj za hip, kot „v tistih davnih, lepih časih“ — videti lepoto drobnih, majhnih stvari, občudovati veličino polpozabljenih, v vsakdanjem pehanju preglašenih vrednot in se prepustiti nedoumljivi dobrotnosti Tistega, ki skrbi tudi za ptice pod nebom, ki „ne sejejo in ne žanjejo niti ne spravljajo v žitnice“, pa jih vendar živi.

Razgibano življenje na našem področju, za katero skrbi predvsem naš dobri župnik gospod Jožko Bucik iz Augsburga, nam prinaša obilo veselja pa tudi osebne bogatit-

VABILO NA KATOLIŠKI SHOD V AACHNU

Na Nemški katoliški shod (89. Deutscher Katholikentag), ki bo v mestu Aachen od 10.—14. septembra letos, vabimo tudi Slovence iz Nemčije, Holandije, Belgije in Francije. Za Slovence prideta v poštev predvsem dva dneva:

SOBOTA, 13. SEPTEMBER:

Ob 11. uri dopoldne se bomo udeležili maše narodov, ki bo na trgu pred stolnico.

Ob 17. uri popoldne se bomo zbrali v **Broichweidnu** h kulturni prireditvi v dvorani tamkajšnje katoliške župnije na Lucia Straße. Nastopili bodo slovenski pevski zbori in folklorne skupine iz Nemčije, Holandije, Belgije in Francije.

NEDELJA, 14. SEPTEMBER:

Ob 10. uri dopoldne se bomo udeležili centralne službe božje na Reiterstadionu v mestu.

Važno: Bodite povsod vsaj eno uro pred začetkom na mestu.

Vabijo slovenski župnijski uradi iz Nemčije, Holandije, Belgije in Francije.

ve. Redne maše na področju Ulma in Ravensburga, redne prireditve in srečanja, pouk verouka in slovenščine v Ravensburgu in Blausteinu, skrb za zakramente in priprava naje, svetovanje v najrazličnejših težavah in pomoč v stiski, ohranjanje naših slovenskih korenin ob negovanju našega vraščanja v gostiteljsko kulturo, skrb za našo povezanost z našim narodom doma in

po svetu ter s Cerkvijo na Slovenskem in prizadevanje, da v zdomstvu, kjer živimo, ne bi ostali ob strani kot neuki pritepenci, gola delovna sila in ljudje druge vrste — vse to nas nenehoma razveseljuje in bogati. Birma, ponovitve prvega obhajila, miklavževanja in še mnoge druge prireditve nam bodo ostale v nezopabnem spominu.

V spominu pa nam bosta ostala tudi dva čisto drugačna dogodka, ki sta v našo prešernost zarezala dve nepozabni cezuri. Lani nenadna smrt mladega člana naše župnije Milana Lempla, letos pa mučeniški odhod priljubljene gospe Anice Sattlerjeve, rojene Vostner.

Grobovi tulijo... Res. Tako kot je napisal Župančič ob Murnovi smrti. Ko bi se mogli pred njihovim zavijanjem kam skriti, v kakršnokoli zaklonišče, ko bi mogli uiti kamorkoli, na konec sveta, v mišjo luknjo, v babilonski stolp veselja, dela, pridobitništva, pozabe — pred tem strašnim dejstvom nerazumljive božje pravičnosti in dobrote, pred tem Njegovim, za nas tako krutim, nedoumljivim načrtom, ki mu — ljudje, kakršni smo, z našim ubogim

Pokojna Anica Sattler, roj. Vostner

človeškim razumom in s težko dediščino navadnega, razbičanega, razbolelega srca — ne vidimo smisla, pa čeprav hočemo in moramo verovati, da je tako, kot je, najbolj prav, najbolj pravično in najbolj dobrotno!

Mladenič Milan, ki ni vedel in se je odpravil zjutraj na delo, s katerega se ni nikoli več vrnil domov k svojim, in preizkušena žena in mati gospa Anica (rojena leta 1922 na Zgornjem Tinskem v župniji Zibika), ki je vedela in je vdano sprejela svoj križ, češ „zgodi se mi po tvoji besedi“.

Zdaj bosta živela med nami pač neprenehoma z vsem, kar sta nam zapustila: v blagih spominih, ki se nam bodo zmeraj bolj jasnili v čisto ljubezen, gospa Anica tudi v šestih potomcih svojega telesa in svojega duha, oba pa v delu, ki sta ga opravila vsak po svoje in ki ni merljivo z merilom uspešnosti in pridobitništva, zato pa nikoli ne mine, kakor ne mine nič, kar je ustvarjeno. In prav gotovo bosta vsak po svoje še naprej delovala v blagor naše zdomske župnije, kakor sta to storila tudi ob svojem odhodu: mladi Milan z žrtvijo svoje mladosti in mnogih načrtov, ki jih na tem svetu ne bo mogel nikoli uresničiti, gospa Anica pa z vdanostjo in trpljenju, ki ga je do zadnjega zavestno darovala Bogu za tiste, ki jih je imela rada. Ži-

Pokojni Milan Lemp

V URACHU na Württemberškem: po maši radi ostanemo nekaj uric skupaj, da si izmenjamo novice. — Del rojakov po slovenski maši.

vela in delovala bosta v nas, v vsakem našem dnevu, v vsakem našem pogledu, v vsakem dihu in dejanju — in kolikor bolj bosta v nas, toliko močneje bosta živela skupaj z nami —, dokler tudi nas drugega za drugim ne odpokliče Gospod nad vojskami in se ne bomo srečali vsi skupaj tam, „kamor moč pregánjavcev ne seže, kamor njih krivic ne bo za nami, kjer znebi se človek vsake teže“.

M. D.

FRANKFURT

Mesec junij je za našo skupnost vedno pomemben: z zaključkom

Igra „gnilo jajce“ na vrhu Blomberga — na šolskem izletu iz Münchna.

šolskega leta povežemo tudi slovesnost *prvega sv. obhajila*. Letos je bilo to 15. junija in zbralo se je 5 otrok — 4 iz Frankfurta in 1 iz Mainza. Starši in prvoobhajanci so pridno sodelovali pri sv. maši z branjem beril in prošenj, pomagali pa so tudi otroci iz višjih skupin. Bilo nas je okrog sto, kar je za našo „družino“ lepo število. Po maši so starši prvoobhajancev pripravili pogostitev, ki pa se je kljub izrecnemu povabilu niso hoteli vsi udeležiti. Škoda, ker so to srečanja, ki nas še bolj povezujejo v celoto.

Naslednjo nedeljo so nas obiskali mladi cerkveni sodelavci sedmih slov. župnij — 30 po številu —, ki so po ogledu mesta poživili našo mašo z lepim petjem, nato pa dodali še nekaj narodnih pesmi. V dvorani smo jih pogostili, se malo pogovorili in tako je večer kar prehitro

minil. Tudi to srečanje je bilo za nas prijetna sprememba in potrditve, da smo stari in mladi poklicani k sodelovanju.

MÜNCHEN

Proti koncu zadnjega delovnega leta so bile za faro posebej zanimive tri prireditve: nastop pevskega zbora in otrok našega sobotnega tečaja na binkoštnem srečanju v Augsburgu (15. junija), šolski izlet (21. junija) in šolska maša ob sklepu šolskega leta.

● Naš nastop na augsburškem binkoštnem srečanju bo gotovo omenil poročevavec iz Augsburga, zato ne kaže o njem pisati. Vseka-

Del otrok našega sobotnega tečaja po sklepni šolski maši (München).

Pok. g. Otmar Wrabl
iz Waldkraiburga

v dolino pol ure prej, kot smo se bili zmenili. In zanimivo! Prav v trenutku, ko smo bili pri avtobusih, so padle prve kaplje dežja. Kasneje, na poti domov, se je ulilo kot iz škafa.

● Šolska maša ob koncu našega sobotnega tečaja je postala že običaj. Med mašo so otroci zapeli štiri pesmi, veliko jih je šlo k obhajilu, po evangeliju smo nekoliko premislili o sreči, da smo kristjani, in o daru, da smo Slovenci. Ker je bilo vreme sončno, smo se po maši pred bližnjim spomenikom še fotografirali. Spričevala pa so ostala za spomin na pridnost ali nepridnost med zadnjim šolskim letom.

V Waldkraiburgu je v začetku junija umrl g. Otmar Wrabl. Po poklicu je bil krojač. Med vojno je prišel v ujetništvo. V Nemčiji se je naselil leta 1961. Umrli je v 64. letu starosti. V Waldkraiburgu zapušča vdovo, hčer in dva sinova z otroki. Na pogreb so prišli skoraj vsi Slovenci iz Waldkraiburga.

Naj v miru počiva!

V Oberstaufnu je sredi junija umrla ga. Marija Schopf, roj. Muhič, iz Rosenheima. Rojena je bila blizu Maribora pred 75 leti. Po poklicu je bila kuharica. Njen mož je padel v vojni. Sama se je naselila v Nemčiji kmalu po koncu vojne. Bila je globoko verna in veliko je pomagala

zlasti slovenskim jezuitom. V domovini zapušča sestro in nečake.

Naj ji bo Bog dober plačnik!

nizozemska

V soboto pred 1. nedeljo v juliju je „Zvon“ za zaključek pevske sezone imel prijetno pevsko srečanje.

Naslednji dan po slovenski maši sta g. Ad Hamers in g. Jožko Robek v imenu naše skupnosti organizirala izlet na biciklih skozi bogata holandska in nemška žitna polja. Na mejah nas nihče ni spraševal, čigavi smo. Izlet je bil lepo pripravljen.

Popoldne pa je bil na pristavi ge. Deželak piknik, ki je kljub kislemu vremenu lepo uspel.

Četrto nedeljo v aprilu popoldne se je „Zvon“ odpeljal na obisk k Slovencem v Eschweillerju v Nemčiji. S svojo ubrano pesmijo je „Zvon“ spremljal njihovo božjo službo. Pel je velikonočne, evharistične in Marijine pesmi. Po maši smo se slikali, nato pa smo bili vsi skupaj povabljeni v prostore sosedne župnije na okrepcilo. Kmalu se je oglasila slovenska pesem, ki je odmevala do večera. Vmes pa so Kropivškovi trije prijeli za glasbila in nam zaigrali vrsto domačih melodij. Za goste in

Srečanje „Zvona“ iz Holandije in Slovencev iz Eschweillerja v Nemčiji.

Maša nas je povezala v eno družino. — Naša pesem se je zlila v eno s čudovito naravo v Vadsteni v hvalnico Bogu in Materi Mariji.

gostitelje prijetno popoldne, ki naj bi rodilo željo po boljšem spoznanju in sodelovanju za naše skupne ideale. Iskrena hvala vsem, gostom in gostiteljem!

Teden prej je „Zvon“ imel svojo veselico v Eygelshovnu. Prosto zabavo je vodil ansambel Mihelič iz Slovenije. V dvorani je bilo čez 800 ljudi. Vsi člani „Zvona“ so ves večer in še naslednje jutro bili zaposleni s pogostitvijo. Prodajali so pivo, vino, klobase, čevapčiče in fižolovo juho. Veselica je tudi finančno lepo uspela. Kulturno delo poleg idealizma potrebuje tudi finančna sredstva.

Naši ranjki: Nismo še poročali, da je v Nievenhagnu 2. februarja 1986 umrl g. Alojz Janežič, star 55 let, dolgoletni član „Zvona“. Bariton

je često pel solo. Skoro 40 let se sodeloval tudi pri krajevnem holandskem moškem zboru. Zapušča ženo go. Mijo, roj. Frings in hčerko Sandro, katerima izrekamo krščansko sožalje. Ohranimo ga v lepem spominu.

V Brunssumu je 8. februarja umrla ga. Matilda Živec, roj. Kramžer, stara 62 let. Njena družina vrši med nami poslanstvo trpljenja. Težka bolezen je delež vseh treh, očeta, matere in hčerke. Premalo smo se zanimali za usodo te preizkušene družine. Za ranjko Matildo je smrt prišla kot rešiteljica. Naj dobri Bog bogato poplača to dobro in zvesto ženo in mater.

venski župnik iz Augsburga je ugovaril: „Veliko dobre volje je med Slovenci na Švedskem, ker leto za leto zvesto prihajajo na božjo pot iz tako oddaljenih krajev kot so Köping, Stockholm, baltiška in zahodna obala Švedske.“

Kakor že pred leti je tudi letošnji binškoštni shod vodil stockholmski škof Hubertus Brandenburg. Sv. Duh nas vodi k popolni resnici, je bila misel njegove pridige, ki je izzvenela v naročilo: „Švedska potrebuje vašo vero. Pričujite v svojem marsikje zelo razkristjanjenem okolju za resnico, da je življenje, živeto iz vere, bogatejše in polnejše.“

Na srečanje je prišel tudi g. Jože Bucik, slovenski župnik iz Augsburga ter od doma župnik iz Naklega, g. Stane Zidar. Prinesla sta nam pozdrave od rojakov iz Nemčije ter od doma od Cerkve v Sloveniji.

Bilo nas je nekoliko več kot lani, tako da so bili med mašo vsi sedeži v cerkvi zasedeni. Škof Brandenburg je v pismu misiji v Göteborgu zapisal: „Hvala za lep dan v Vadstenu. Veliko veselje je bilo zame, da sem mogel biti z vami na slovenskem dnevu v Vadstenu. Mislim, da je takale tradicija, ki enkrat na leto združuje toliko vaših rojakov, zelo velikega pomena.“

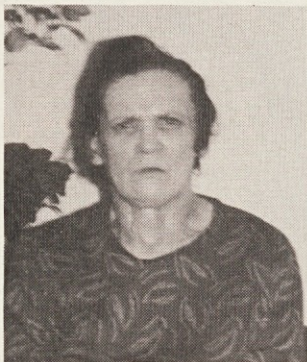
Maša in petje nas povežeta v uigrano skupnost. Ob akordih Lastovk iz Landskrone smo vztrajali v praznovanju in živahnem razpoloženju vse do 8. ure zvečer, ko je bi-

švedska

VADSTENA

Binškoštnemu srečanju v Vadstenu največkrat rečemo kar naše romanje v Vadsteno. Ko Boga prosimo za varstvo in pomoč, mu z romanjem najlepše izrazimo, da smo pripravljene z njim sodelovati — iti z njim na pot. Pod tem vidikom šele napor daje romanju pravi smisel, zato se nanj najraje odpravimo peš. Res je, da smo se v Vadsteno vsi pripeljali, a zato dan, ki ga je bilo treba začeti že ob treh ali štirih zjutraj, ni bil nič manj naporen. Slo-

Pok. Marija Kukovec iz Malmöja

lo za vrnitev domov zopet treba vzeti pod noge, bolje rečeno pod kolesa, 200, 300 ali celo 500 km dolgo pot.

Prava obogatitev za nas je, ko v točkah kulturnega programa drug drugemu predstavimo, kdo smo, kaj znamo in ob čem se veselimo.

Rojake iz južne Švedske so častno predstavile sestre Budja iz Landskrone in mladinska skupina folklornih plesov iz Malmöja. Predstavitel srednje Švedske pa je širokosrčno prevzel nase Köping. Z nastopi vseh treh generacij: otrok, mladine in köpinških vaških fantov zrelih let, so nas vpeljali v pristno družinsko vzdušje, kot to znajo le oni.

Spomin na lep praznik Sv. Duha v Vadsteni nas kar sam po sebi vabi, da ga bomo tudi prihodnje leto lepo pripravili in skupaj praznovali.

GÖTEBORG

Zormanov Andrej iz Angereda je dobil sestrico. Krstili smo jo na ime Petra Marija v Göteborgu v soboto, 14. junija.

Staršema Sonji in Matjažu Zormanu čestitamo in želimo veliko veselja, ko bosta spremljala duhovno rast svoje hčerke in njeno napredovanje v krščanski zrelosti.

JUŽNA ŠVEDSKA

Še v večjem številu kot lani so se Slovenci iz južne Švedske letos udeležili našega skupnega binškošnega srečanja v Vadsteni. Avtobus, ki sta ga z veliko skrbjo organizirala zakonca Štefan in Majda Ivič iz Landskrone, je odhajal iz Malmöja na binškošno nedeljo v zgodnjih jutranjih urah s plesno mladinsko skupino iz Planike pod vodstvom gospe Franseusove.

Lepo so naši mladinci poživili kulturni del sporeda, ki je vedno popoldanski del binškošnega srečanja naših rojakov v Vadsteni. Želimo si, da bi še kdaj tako lepo nastopili na naših prireditvah in srečanjih.

Kulturnega, in sploh zabavnega sporeda ob slovenskem srečanju pa bi si težko predstavljal brez velikega deleža sester Budja iz Landskrone

ne z znanim ansamblom Lastovke ob sodelovanju Toma in njegovih muzikantov. Letos je kar precejšnje število ljudi sodelovalo tako pri organiziranju srečanja, kot tudi pri sami udeležbi. Naša posebna zahvala naj gre letos Andreju Pagonu, ki se je zavzel za organizacijo v Malmöju (saj je prav letos prvič odšel avtobus od tukaj), Frideriku Prevolniku in seveda Ivičema, ki sta nosila vso težo priprav za potovanje v Vadsteno. Bog daj, da bi pri vseh Slovencih na Švedskem zavest po nujnosti našega srečevanja iz leta v leto rastle, in da bi se tudi kulturni in zabavni program bogatila; da bi bilo vedno manj improvizacije v kulturnem delu sporeda, pač pa da bi bil ta že vnaprej lepo pripravljen in sestavljen ter še lepše izvajan.

MALMÖ

Z zakramenti za umirajoče pokrepčana je dne 29. maja, v bolnici v Malmöju, odšla k Bogu 83-letna Marija Kukovec rojena Radek. Pokojna Marija se je rodila dne 17. avgusta 1902 v Prerodu, župnija Sv. Lenart pri Ptujju. Večji del življenja pa je preživela v Cvetkovcu.

Kar 30 let je okušala težko življenje vdove s hčerko Marijo poroč. Grilc. Kasneje je iz Cvetkovca odšla v Maribor, kjer je živela 4 leta na Grilčevem domu. Leta 1969 pa sta jo hčerka Marija in zet Ivan Grilc vzela k sebi v Malmö na Švedskem. Tukaj je vdano in tiho živela ter se povezana z Jezusovim trpljenjem, v molitvi in zakramentih, lepo pripravljala na srečanje z njim, ki je naš Gospod in naš Bog. Po nesrečnem padcu se ni več opomogla in po 5 tednih trpljenja v bolnici je v Bogu zaspala. Od nje smo se poslovili dne 10. junija s pogrebno sv. mašo v pokopališki kapeli v Malmöju.

Ko izrekamo sožalje hčerki Mariji, zetu Ivanu ter vnukinji Zdenki z družino, nas tolaži upanje, da je mama in stara mama Marija združena s svojo vnukinjo Marico in skupaj prosita Boga za nas, ki nadaljujemo popotovanje po tej dolini solz.

Švica

ROMANJE V MARIAZELL

Na Vnebohod, 8. maja zjutraj, se je avtobus, ki je nekaj romarjev odpeljal iz Oltna, ustavil na parkirišču blizu železniške postaje v Zürichu. Tam so že čakali nekateri „züriški“ romarji, dokler se končno nismo zbrali vsi.

Ob 7.15 je avtobus odpeljal — in začelo se je naše romanje v najbolj znan avstrijski romarski kraj — *Mariazell*, ki leži dobrih 100 km severno od Graza. Zajtrkovali smo v Liechtensteinu pri dobrih rojaki in dobili celo nekaj za popotnico. Čas med vožnjo smo (vse dni) dopoldne posvetili bolj molitvi in šmarničnemu premišljevanju, popoldne pa bolj priložnostnemu družabnemu razpoloženju. Okrog 11. ure smo se ustavili v *Stamsu* pri Innsbrucku, kjer smo v cistercijanski cerkvi oz. stranski kapeli imeli mašo, nato pa nam je tam živeči slovenski pater Štefan (zlatomašnik leta 1982) na kratko razkazal cerkev. Kljub dežju nas vreme ni motilo, ker smo imeli kratke peš poti. Okrepčani s kosilom smo po čudovitem planinskem predelu nadaljevali vožnjo do naselja *Flachau*, kjer smo večerjali in prenočevali.

Naslednji dan smo imeli v mislih in pred seboj cilj. Zato smo bili vse čas nekoličan bolj romarsko zbrani in resni. Nekaj čez poldne smo priromali v *Mariazell*. Iz avtobusa smo brž pohiteli v veličastno Marijino svetišče.

Za trenutek se ozrimo v njegovo preteklost:

Mariazell je najznamenitejše Marijino božjepotno središče v Avstriji in prijetno gorsko letovišče (850 m). Vojvodski plemič Henrik III. je okoliške kraje leta 1103 kot ustanovo daroval benediktinskemu samostanu v Št. Lambertu. Izročilo pravi, da je eden od tamkajšnjih patrov prišel leta 1157 v kraj pod Ovčarjem (Ötscher, 1892 m), kjer je danes *Mariazell*. Za stanovanje si je postavil kočjo iz smrečja in tu so ga videvali klečati pred košatim drevosom, na

katerega deblu je visela podoba Matere božje. Kmalu so zato postavili kapelo in se okrog nje začeli naseljevati. Tako je nastala vas ali selo — *Marijino selo* (Marijino Celje — Mariazell). Okrog leta 1200 so že pričeli zidati prvo cerkev, ki je dočkala skoraj 300 let. Leta 1644 so položili temelj za sedanjo cerkev in jo leta 1699 dokončali. Leta 1907 je dobila naslov bazilike. Na pročelju ima tri zvonike: dva baročna in srednjega gotskega (ki je ostal od prejšnje gotske stavbe in je visok 90 m). Od notranjščine Marijine cerkve naj tu omenim samo *glavni oltar*, ki je kot nekaj izredno umetnostnega posvečen sv. križu, *milostno kapelo* (v glavni ladji), na kateri oltarju je lesen kip Marije z Detetom v desnici, visok 48 cm in star okrog 900 let, in *zakladnico*, kjer so shranjene cerkvene dragocenosti (prim. P. Odilo Hajnšek: *Marijine božje poti*, Celovec 1971).

V milostni kapeli smo imeli evharistično slavlje, ki smo ga ob sodelovanju, zlasti s petjem, občuteno doživeli. Cerkev smo si lahko zatem ogledali sredi popoldneva.

Protí večeru smo prispeli v *Purkersdorf*, na pragu Dunaja. V hotelu (ki pa bolj stežka zasluži to ime), kjer se bomo krepčali in dvakrat prenočevali, nas niso sprejeli tako

prijazno kot v Flachau. A to pustimo! V soboto zjutraj nas je pozdravilo sonce. Po zajtrku smo se odpeljali na *Dunaj* do cerkve Srca Jezusovega (pred 4 leti dodeljene za slovensko bogoslužje) in — kot se za romarje spodobi — tam najprej opravili mašo. Kolikor je pač možno v enem samem dnevu, smo si zatem ogledali važnejše dunajske znamenitosti (Schönbrunn, stolnico, Plečnikovo cerkev itd.). Kosilo je bilo pripravljeno v vrteči se restavraciji na Donavskem stolpu. (Za majhen uspeh smo si šteli, da smo tja gor spravili tudi Marico.)

Po veselo razpoloženem večeru je hitro prišlo nedeljsko jutro. Zopet smo se podali na pot — nazaj v Švico. Čeprav nenačrtovano, je kot nalašč naneslo, da smo nedeljsko mašo imeli šele zvečer — v *St. Gallnu*. Tako smo Gospodov dan in romanje lepo končali z večerno daritvijo, dokler smo bili še vsi skupaj. Kmalu zatem je zaradi dolge poti prišel sam šef potovalnega urada zamenjat našega „fejstga“ šoferja Petra. Že v nočnih urah smo se pripeljali v Zürich in končno v Olten. Veseli in zadovoljni smo se vsak po svojih in prometnih možnostih vrnili na svoje domove, hvaležni Bogu in Mariji za srečno pot ter vsem, ki so

kakorkoli sodelovali pri izpeljavi lepega romanja.

BINKOŠTNO SREČANJE

Za binkoštni ponedeljek, 19. maja, je bilo dogovorjeno srečanje v *Todtmoosu* v Schwarzwaldu na Nemškem. Kljub nič kaj obetavnemu vremenu so se v dopoldanskih urah začeli zbirati rojaki z nemške in švicarske strani. Tako smo ob razmeroma lepem številu udeležencev imeli ob 11. uri mašo, nato pa nam je tamkajšnji zares prijazen župnik na kratko orisal cerkev. Nazadnje nam je še pokazal pot do gozdne ute, kjer smo lahko pekli, se krepčali, peli, kramljali in se po domače veselili. Ko smo se pozno popoldne začeli poslavljati, sta nas navdajala zadovoljstvo in ponovno spoznanje, da je vsako tako srečanje izraz medsebojne povezanosti in spodbuda za naprej. (Vendar pa ne kaže pozabiti, da je oboje, izraz in spodbuda, vedno in povsod nemalo odvisno od števila navzočih.)

slovinci ob meji

KOROŠKA

Slovenska katoliška mladina je imela 25. maja pri Sv. Hemi nad Globasnico sov. Mladinski dan. Nad 700 mladih se je zbralo. Vodilna misel je bila: veselimo se življenja! Mlade je obiskal popoldne tudi škof Kapellari. — Šolsko leto na šoli za strokovne ženske poklice, ki jo vodijo sestre v Št. Petru v Rožu, so zaključili z razstavo in zaključno akademijo. Poleg petja, modne revije in telovadnega nastopa so gojenke uprizorile Thornton Wilderjevo igro *Naše mesto*. — Letošnji Otroški dan je bil 15. junija v Selah. Okrog cerkve se je zbralo 500 otrok. Dan so zaključili z božjo službo, ki jo je imel mladinski dušni pastir župnik Jurij Buh. — 90-letnico delovanja je 21. in 22. junija praznovala Kmetijsko-gospodinjska šola v Št. Rupertu pri Velikovcu, ki jo

Navedimo naslove knjig, ki so leta 1981 izšle v nekaj državah. Tako jih izkazuje Zvezna republika Nemčija 45.362, Sovjetska zveza 83.007, Japonska 42.217, Združene države Amerike 76.976, Francija 37.308. Tisto leto pa je v Sloveniji izšlo 1999 naslovov slovenskih knjig.

Žal smo Slovenci tudi na področju zapisovanja slovenske ustvarjalnosti veliki zamudniki. Zadnji letnik slovenske bibliografije je izšel kompletno za 1976. leto. Reprezentativna nacionalna bibliografija Slovencev kasni že osem let. Kaj to pomeni v primerjavi s tedenskimi bibliografijami velikih narodov, ni treba posebej razlagati.

Bruno Harlman na javni tribuni Društva slovenskih pisateljev 1985 v Ljubljani

vodijo šolske sestre. Razstava in akademija sta pokazali, kaj so se dekleta v enem letu naučile. — V Celovcu je bil ustanovljen Slovenski pastoralni center, ki ga bo vodil salezijanski duhovnik g. Jože Andolšek. Sedež centra bo v Mohorjevem dijaškem domu sv. Modesta. Zaščitnika centra sta sveta brata Ciril in Metod. — Nekdanji slov. izseljenski duhovnik v Nici na Francoskem ter dolgoletni slovenski spovednik pri kapucinih v Celovcu, nekaj let tudi župni upravitelj na Lipi, p. Jakob Vučina, je 22. junija na Lipi praznoval zlato mašo. Zlatomašnik je veliko misijonaril po slovenski Koroški in organiziral številna romanja v Lurd. — V nedeljo, 6. julija, je imel v Vogrčah zlato mašo tamkajšnji župni upravitelj in svetovni potnik g. Vinko Zaletel. Z zlatomašnikom sta somaševala tudi slovenski metropolit dr. Šuštar in pomožni škof ter narodni direktor za izseljence dr. Stanislav Lenič. G. Vinko si je s predavanji in igrami osvojil srca vseh zamejskih Slovencev. — Katoliška mladina na slovenskem Koroškem je dobila novo vodstvo. Predsednik je postal Bernard Sadovnik, podpredsednica Anica Resson in drugi podpredsednik Hanzi Sticker. — Na prvo soboto v avgustu je na Golniku umrl prof. France Gorše, akademski kipar. Njegova dela krase cerkve v Sloveniji, v zamejstvu in izseljenstvu. Po nekaj desetletjih se je iz Amerike vrnil v Evropo in večer življenja preživel v Svečah, kjer je bil 89-letni starček tudi pokopan. — Slov. prosvetno društvo Srce v Dobrli vasi slavi 80-letnico delovanja. Dijaki slovenske gimnazije v Celovcu so za 80-letnico obiskali Dobrlo vas in jim k jubileju zaigrali in zapeli. — Hotelir Mihi Antonič iz Reke pri Št. Jakobu v Rožu je v Rimu dobil „svetovnega oskarja“ za turizem. — Dijaki Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu so v sindikalni dvorani priredili šolsko akademijo 1. junija. Posvečena je bila 110-letnici smrti Ivana Cankarja z vodilom Naša kultura — naše bogastvo. Dijakom so pomagali tamburaši Zarje iz Železne Kaple in društva Valentin Polanšek z Obirskega.

GORIŠKA

V goriškem Avditoriju je bil 10. maja peti kongres Slovenske skupnosti. Pri

volitvah so izvolili za predsednika Marjana Terpina, ki bo nasledil dr. Rafka Dolharja. Tajnik bo namesto dr. Andreja Bratuža Ivo Jevnikar. — V Katoliškem domu v Gorici so s posebno akademijo proslavili 40-letnico mladinske revije Pastirček, na kateri je nastopilo 170 otrok. Revija je zaživela v Gorici. Ustanovil jo je msgr. Kazimir Humar. Ko se je preselila v Trst, jo je 13 let vodil msgr. dr. Jože Prešeren, 2 leti Zora Saksida. Sedaj je glavna urednica ga. Ljubka Šorli. Na mnoga leta! — V slovenski duhovniji v Gorici je bila 25. maja birma. Nadškof Bonmarco je podelil 18 mladim Slovincem zakrament Sv. Duha. Po maši je bila na dvorišču za cerkvijo zakuska. Nadškof se je zadržal pri birmancih. — V Števerjanu so pripravili vinsko razstavo. Sodelovalo je 14 vinogradnikov. Briška vina so znana po svoji kakovosti. K sladkemu vinu še grenka kaplja: napiso so bili le v italijanščini. — Studentje gimnazije liceja P. Trubar in učiteljšča S. Gregorčič so pripravili spominsko akademijo ob 80-letnici smrti Simona Gregorčiča. Prireditev je bila v goriškem Kulturnem domu 7. junija. — V Gorici so v Katoliškem domu pripravili dvodnevno družinsko srečanje. 14. junija so pripravili okroglo mizo z debato o vzgoji otrok. V nedeljo je bila v polni cerkvi na Placuti maša. Popoldne pa nastopi s petjem in igranjem. Zaključek je bil ob pogrnenih mizah na prostem. — Pri Sv. Ivanu v Gorici je bila 28. junija zvečer maša za vse slovenske žrtve zadnje svetovne vojne: za vojake, žrtve taborišč, za vse civilne žrtve. Cerkev moli za vse, sodil je pa Bog. — Žabniško faro, v katero spada tudi oskrba Sv. Višarj, so prevzeli slovenski frančiškani. Za župnika je bil postavljen p. Božidar Rumpel od Sv. Lenarta v Slovenskih Goricah. Od leta 1979 je bil župnik na Proseku, kjer se je naučil tudi italijanščine. Menda bodo dali v pomoč še dva druga patra.

TRŽAŠKA

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu je 5. maja priredilo kulturni večer, ki je bil posvečen 40-letnici otroškega glasila Pastirček. Pastirček je izdal tudi tri pesmarice: Veseli otroški ringaraja, goriški sprehodi in sedaj

**vzemite si 5 minut
za premislek
narodnega reka!**

**če človek ne more
biti lep in bogat,
kakor bi rad,
lahko je dober
in pošten.**

tretji zvezek Pastirčkova pesem, pa še Pastirčkov oder. — Tržaški mešani pevski zbor je konec aprila obiskal rimske Slovence. Pel je pri nedeljski maši, zatem je bil koncert slovenskih pesmi v bližnji dvorani. — Pred 25 leti so v Rojanu zgradili Slovenci Marijin dom. Prva leta je bilo veliko igrskih prireditev. Sedaj ga uporabljajo skavti, cerkveni pevci, dvorana je na voljo za šolske prireditve. — V tržaški bolnici je 22. maja umrl salezijanski duhovnik Franc Štuhec, rojen 23. marca 1913 v Križevcih. V duhovnika je bil posvečen 7. julija 1940. Kot mlad duhovnik je vodil salezijansko knjigarno v Ljubljani in bil ustanovitelj Salezijanskih knjižic. Ob koncu vojne je prišel v Trst. Škof Santin ga je 1946 postavil za kaplana v Sežano, potem na Katinaro. Leta 1949 je postal župnik v Dolini. Leta 1959 je prevzel vodstvo Marijanišča na Opčinah, kjer je ostal do leta 1966. 6 let je bil župnik na Rudniku v Ljubljani, pa spet moral zapustiti domovino. Nazadnje je bil župnik v Trebčah. Pokopan je bil na Repentabru. — Zbor L. Bratuž je 25. maja gostoval v Rojanu. Pel je pri maši in popoldne priredil koncert. — V tržaški Rižarni so se 8. junija spomnili žrtev tega taborišča. Maševal je postojnski dekan msgr. Vladko Pirih. — Duhovska zveza je v začetku julija priredila romanje v Lurd, ki se ga je udeležilo okrog 100 Slovencev. — V stari cerkvi Sv. Janeza v Štivanu je zbor Fantje izpod Grmade priredil 6. julija koncert. Z njim je proslavil 20-letnico delovanja.

slovinci po svetu

AVSTRALIJA

Na prvo majsko nedeljo prirejajo na zemljišču škofijskega semenišča v Rostrevoru (Adelaide) marijansko procesijo. Tudi Slovenci so se je v lepem številu udeležili, mnogi v narodnih nošah, katere so bile deležne posebnega občudovanja. — Na drugo majsko nedeljo so v cerkvi sv. Družine priredili materinski dan. Župnik s farani se je posebej zahvalil onim materam, ki skrbijo tudi za blagor tamkajšnje slov. katoliške Misije. — Prvo nedeljo v juniju je bilo po maši družabno srečanje. Čisti dobiček (517 dolarjev) so namenili ureditvi teniškega igrišča za cerkvi. — Tudi pri Sv. Cirilu in Metodu v Kewu (Melbourne) so obhajali na prvo majsko nedeljo materinski dan. Proslavo v dvorani so pripravile učiteljice z učenci Slomškove šole. Društvo Sv. Eme je pa poskrbelo za okrepcilo. — Na tisočkilometerskem maratonskem teku, iz Sydneya v Melbourne, je zmagal Slovenec ing. Dušan Mravljec. Oglasil se je tudi na Misiji v Kewu in po mesečniku Avstralske misli pozdravil vse rojake v Avstraliji. — V Kewu so pred časom kupili zemljišče za dom počitka in ga tudi plačali. S spremembo vlade je nastopilo drugačno ozračje, ki narodnostnim domovom za stare ni naklonjeno. Deželno-zvezna komisija, ki daje dovoljenja, je prošnjo za slovenski starostni dom zavrnila. Slovenska verska skupnost pri Sv. Cirilu in Metodu se je proti odločitvi pritožila. — Za praznik farnih patronov so se v Kewu zbrali vsi slovenski misijonari iz Avstralije. Pripravili so tridnevno duhovno obnovo in se pogovorili o problemih slov. dušnega pastirstva v Avstraliji. — 14. aprila je papež ustanovil v Sydneyu dve novi škofiji: Borken Bay in Parramatta. V zadnjo spada sedaj tudi slov. kat. Misija v Merryland-su. Ta škofija ima sedaj 45 župnij in še 29 cerkva. Ozemlje nove škofije ima 673.000 prebivavcev, med njimi 208.000 katoličanov. Škof je postal

dosedanji sydneyski pomožni škof Beda Heather, ki je bil 19. maja ustoličen. Predstavniki kat. Misije so 28. aprila obiskali novega škofa. Škof je obljubil, da bo Misijo obiskal 28. septembra, ko bo Misija praznovala praznik farnega patrona sv. Rafaela. — Franci Rayk iz Sydneya je na velikonočno nedeljo postavil nov avstralski rekord v metanju kopja. Prejšnji rekord, tudi njegov, je bil 62,5 m, novi pa 64,36 metrov.

ARGENTINA

Po 15 letih so v Berazateguiju spet priredili Mladinski dan pod geslom V nas bo živela naša Slovenija. Dan je bil v znamenju mnogih športnih prireditev. Zmagali so mladi in mladenke iz Slovenske vasi (Lanus). — Vsako leto v maju organizirajo Slovenci iz Buenos Airesa Marijino romanje v Lujan. Romanja se je udeležilo nad 2000 oseb. Mašo in pridigo je imel dr. Alojzij Starc, popoldne pa dr. Mirko Gogala. Pri procesiji so bili tudi rojaki iz Bariloč, Cordobe, Mendoze, Tucumana, Ria Negra in Miramara. — V Centralni slovenski hiši v Buenos Airesu je bila spominska proslava padlih in pomorjenih žrtev revolucije na Slovenskem. Spominski govor je imel polkovnik Emil Cof. Spominska komemoracija je bila 1. junija. Tudi po vseh domovih so se še posebej spominjali žrtev revolucije. — Na predlog slov. škofovske konference je predsednik argentinske škofovske konference, cordobski nadškof kardinal Primatesta, imenoval za novega narodnega delegata slov. izseljenskih duhovnikov v Argentini duhovnika ljubljanske nadškofije dr. Alojzija Starca. Novi delegat je bil rojen 19. junija 1926 v Žlebiču na Dolenjskem, v duhovnika posvečen 29. nov. 1953 v La Plati. — V San Justo se je 8. junija vršil občni zbor Rožmanovega doma, ki je namenjen ostarelim. Trenutno živi v njem 13 upokojencev. Vodstvo doma je dobro gospodarilo, saj razlika med dohodki in izdatki znaša v prid dohodkom 3200 avstralov. — V prostorih planinskega stana pri Bariločah se je 14. junija vršil občni zbor Slov. planinskega društva. Društvo obstaja že polnih 35 let. Za predsednika je bil ponovno izvojen „Himalajec“ Dinko Bertancelj. — Slovenska kulturna akcija v Buenos Airesu je povabila na obisk v

Argentino ravnatelja slov. gimnazije v Celovcu in obenem glavnega urednika Celovškega zvona, dr. Reginalda Vospelnika in predsednika Krščanske kulturne zveze dr. Janka Zerzerja. V Argentino sta prišla 3. avgusta. — Kar 80 rojakov iz Pristave v Castelarju je obiskalo od 20. do 22. junija rojake v Mendози. Gostovala sta Mladinski pevski zbor in Gledališka družina iz Castelarske Pristave. Pri obeh nastopih je bila dvorana do kraja zasedena.

ZDA

V Lemontu nastaja slovenska knjižnica. Prostor je dobila v Baragovem romarskem domu. — Zbor Slovenska pesem je priredil materinski dan v cerkvi sv. Pavla v Chicagu. Sodelovala sta tudi zbora Gallus ensemble in zbor sv. Janeza Evangelista iz Milwaukeeja. — Slovenski mladinski zbor je priredil v društvenem domu na Recher Ave v Clevelandu koncert. Nastopilo je 14 harmonikarskih skupin. Za njimi pa že imenovani zbor, ki ima 50 pevcev. — Federacija slov. narodnih domov je obhajala 25-letnico delovanja. Clevelandski župan Vojnovich je vodstvu priredil poseben sprejem v mestni hiši, ki se ga je udeležilo okrog 80 oseb. V govoru je župan pohvalil zavzetost in delo federacije. — V Šenklersem narodnem domu v Clevelandu je 12. aprila priredila folklorna skupina Kres pomladanski nastop. Večerje in prireditve se je udeležilo okrog 450 oseb. — V Clevelandu je 8. februarja umrl g. Emil Mauer, brat pok. pisatelja Karla Mauerja. V družini je bilo 14 otrok. Pokojni je bil rojen na Bledu leta 1921. — V četrtek, 1. maja, je umrl v Washingtonu za kapjo slovenski pisatelj Mirko Javornik, po rodu iz Cerknice. Med okupacijo je bil urednik Slovenskega doma, ki ga je izdajalo Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani. Po vojni je živel 13 let v Trstu, kjer je bil v službi pri slovenskem radiu. Leta 1960 se je preselil v ZDA. Napisal je več knjig, sodeloval v raznih revijah in znal zelo bistro presojati razmere; osebno je bil premočrten. Umrl je v 76. letu starosti. — V Šenklerški dvorani v Clevelandu je 26. aprila bil jubilejni koncert zbora Korotan. 35 let je že star, pa še vedno mlad. Zbor vodi g. Rudi Knez. Koncert je sijajno uspel. — S svečano večerjo so 18. maja

med vrsticami

(nadaljevanje s strani 13)

Zato bi bil pristanek slovenskih pisateljev na njegovo kandidaturu sramota za slovensko pisateljsko družbo in žalitev vseh, ki so kdajkoli trpeli, se trudili pa tudi borili za slovenski jezik.

Zdaj, ko je afere Bulatović (vsaj začasno) konec, se človek nehotе vpraša: kakšna družba smo, da je za takó evidentno stvar potrebno prelitó toliko črnila, zapraviti toliko časa in potrošiti toliko javnih sredstev vseh vrst, pa da navsezadnje še niti rešena ni?

Tako pač je. V družbi se nekaj premika; in premika se pač na ta svojevrstni, okorni način. Ljudje nekako niso več pripravljeni verjeti brez vprašanj na ponujane rešitve in ne kar na pamet potrjevati vsiljevanih kandidatov in njihovih idej. To je bilo čutiti že na zadnjih splošnih volitvah.

Janez Menart

DELO-KNJIŽEVNI LISTI, Ljubljana, 12. jun. 86/4-5.

ocvirki

MISLI ZA BOGOVE

V teh misli bogatih mesecih veliko misli velja sistemu, o katerem po navadi govorijo kot o našem. Čeprav je misli o sistemu obilo, pa je njihova skupna nadmisel poudarjena z izjavo, da „našega sistema ne bomo spreminjali“!

... mora biti realnost tale: sistema ni treba spreminjati, ker je naš sistem takšen, da so v njem mogoče vse spremembe, ki si jih lahko zamislimo, z izjemo spremembe sistema samega. Odločitev za nespreminjanje sistema je potem takem utemeljena s tem, da je naš sistem nedvomno popoln, kajti ob vseh spremembah v njem ostaja isti in nespremenjen.

— — —
Ko je tov. Branko Mikulič s priložnostnim govorom uvedel obdobje nove

proslavili srebrni jubilej Slovenske radijske oddaje v Clevelandu, ki jo vodi g. Toni Petkovšek. Pri večerji je bilo okrog 700 gostov, med njimi tudi škof Pevec. — 1. junija so odprli Slovensko pristavo pri Clevelandu. Na pristavi je bilo v zadnjem času zgrajeno novo pokrito plesišče. Pristava letos obhaja srebrni jubilej. — V nedeljo, 25. maja, so v Clevelandu obhajali spominski dan za žrtve zadnje svetovne vojne in komunistične revolucije. Maša je bila v cerkvi Lurške Marije, popoldne pa molitve na pokopališču Vernih duš.

KANADA

Papež Janez Pavel II. je imenoval dr. Alojzija Ambroziča, doslej pomožnega torontskega škofa, za nadškofa pomočnika kardinalu Carterju, s pravico nasledstva. Novi nadškof je bil rojen 27. januarja 1930 v Gabrjah pri Dobrovi nad Ljubljano. V družini je bilo 7 otrok. 15-letni fantič je prišel leta 1945 v Vetrinj, nato v Peggez pri Lien-

zu in v Spittal ob Dravi. Leta 1948 se je družina preselila v Kanado. Lojze je še isto leto stopil v torontsko semenišče. Posvečen je bil 4. junija 1955. Novo mašo je imel v cerkvi Marije Pomagaj v Torontu. Po nekaj letih kaplanovanja ga je kardinal McGuigan poslal na dopolnilne študije v Rim in kasneje še enkrat v Würzburg, kjer je leta 1970 doktoriral iz sv. pisma. 1976 je bil imenovan za pomožnega torontskega škofa s skrbjo za izseljence. Ko je bil v Nemčiji, je redno obiskoval tudi sestanke izseljenkih duhovnikov. Naša luč k odgovorni službi prijatelju iskreno čestita. — Ob srebrnem jubileju cerkve Marije Brezmadežne v Torontu so pred veliko nočjo imeli misijon. Vodila sta ga dr. Franc Rode in Ivan Štuhec, oba lazarista iz Rima. Zaključnih maš na Veliko noč se je udeležilo nad 2200 vernikov. — Postna dobrodelna akcija pri Brezmadežni je dosegla 14.200 dolarjev za karitativne namene in 18.000 za starostni dom Lipa.

vlade, nas je med drugim presenetil z mislijo, da je pri nas „preveč svobode“. Iz tega sledi, da je treba količino svobode zmanjšati za toliko, da svobode ne bo preveč, ampak ravno dovolj. Pogoji, da se bo to uresničilo, pa je, da te misli ne razumemo „preveč svobodno“, kajti tov. predsednik nam je tudi sporočil, da se bomo iz nerazvitosti lahko izvili samo z uredništvijo idejne enotnosti. Potemtakem lahko ugotovim, da je idejna enotnost mera svobode.

MLADINA, Ljubljana, 30. maja 86.

pisali ste nam

HVALA ZA PRIPOROČILO NAŠE LUČI!

Odkar nas je obiskal škof Grmič, prebiram NAŠO LUČ: po njegovem je to sicer NAŠA TEMÁ, a ste mu lahko zares hvaležni za njegovo priporočilo, saj nam jo je tako „lepo“ opisal.

Pri obisku sem temu gospodu povedal, da so gorja in nezadovoljstva v Sloveniji krivi predvsem taki ljudje, ki gredo dopoldne k maši, popoldne pa na partijski sestanek. Takšni namreč niso iskreni ne proti Cerkvi ne proti partiji. Mora biti pa partija res v krizi, če pobira takšen plevel, ki ga Cerkev odmetava.

Vesel sem, da je še kdo na svetu — tako kot NAŠA LUČ — ki piše odkrito in po resnici in poroča tudi o gledanju ostalega naprednega sveta na dogajanje pri nas doma.

Tukaj nas je še precej slovenske krvi, ki jasno in odkrito pokažemo, da smo „nazadnjaški“ (po škofu Grmiču) in hodimo redno k našim slovenskim mašam. Po maši se zberemo v prijazni katoliški dvoranci, kjer malo pokramljamo in zapojemo, poleg tega pa še popraznujemo ta ali oni god ali rojstni dan.

Lep prijateljski pozdrav!

N. N.,
ZR Nemčija

oglasi

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). — Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

• PREVAJANJE V MÜNCHNU — Dipl. filolog JOSEPH ARECH Vam uradno uredi prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje in nudi pravno pomoč; pouk nemščine in slovenščine. — 8000 München 45, Situlistr. 71b (U-Bahn 6, postaja Freimann), tel. 0 89 / 32 68 13.

• RAČUNALNIKI: Sinclair 48K DM 245,—. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Eksportni popust. — Jode Discount Markt, Schwanthalerstr. 1, 8000 München 2, BRD.

• DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EVROPO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem drevoredu Corso Italia, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Zelo ugodne cene: enoposteljna soba 62,50 DM, dvoposteljna 92,40 DM. — Vinko Levstik, PH-PALACE HOTEL, Corso Ita-

lia 63, I-34179 Gorizia, tel. 0481 / 82 1 66, telex 461154 PAL GO I.

• PRODAM dvosobno stanovanje na Glavnem trgu v Mariboru. — Franjo Mihelič, Drevenškova 12, Limbuš, tel. 0038 / 62 / 63 11 04.

• PRODAM 2-sobno stanovanje v Kamniku, v bloku, 53 m² z balkonom, vseljivo takoj, cena po dogovoru. Pojasnila od 18. ure dalje München, 089 / 36 12 5 53.

• Ob cesti blizu Celja PRODAM hišo (kuhinja, velika soba, predsoba, kopalnica, WC), njivo, travnik in 4 ha gozda. — Naslov Vam posreduje uprava Naše luči pod pogoji, kot so navedni v spodnjem črnem pasu na tej strani (štev. 1).

Izšel je prvi objektivni pregled tega, kar se je med zadnjo vojno v Sloveniji zgodilo.

Stane Kos: STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, 1. del.

Delo je deležno polno pohval. Čeprav gre za zgodovinsko pisanje, se vendarle bere kakor povest. Avtor dokazuje svoje trditve iz knjig, ki so izšle tako v Sloveniji kot zunaj nje, in skuša prav s tem nepristransko ugotoviti resnico.

To knjigo bi moral prebrati vsak Slovenec, saj bi v njeni luči lahko primerjal režimsko pisanje o istih dogodkih in se tako vse bolj kot doslej približal resnici.

Knjiga stane 210 šilingov ali 30 mark oz. enako vrednost v drugih valutah. Naročate jo lahko na naslovu:

Mohorjeva knjigarna, Viktringer Ring 26, A-9020 Klagenfurt.

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih glasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštah kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

za en smehljajček

Mož se vrne precej pozno domov, pa ženi veselo pove: „Enoglasno smo ustanovili klub abstinentov.“

„No, potem ste bili pa precej pod paro.“

o

„Kaj je to brzozav? Predstavlja si ogromnega jazbečarja, ki je z gobcem in prvima tačkama v Murski Soboti, z zadnjima tačkama in repom pa v Gorici. Če mu stopiš v Gorici na rep, v Murski Soboti zalaja.“

„Kaj pa je brezžični brzozav?“

„Isto, samo brez psa.“

o

Radio javlja: „Vstal je tako močan veter, da bi tudi volu odpihnil roge.“

„Žena možu, ki ravno odhaja ven: „Jaka, ne odidi brez kučme!“

o

„Prejšnji teden sem moža krepko prijela, ker se je napil. Tri dni ni spregovoril besede. Šele četrti dan je odprl usta.“

„Kaj je pa rekel?“

„Kje je odpiráč?“

o

Na volivnem shodu govori neki kandidat.

Iz dvorane mu zakliče njegov nasprotnik: „Priznajte vendar, da stoji za vami sila, ki si želi, da ste izvoljeni!“

Kandidat mu odvrne: „Pustite v politiki pri miru mojo ženo!“

o

Sodnik: „Priča, kje ste se nahajali, ko ste bili povoženi?“

„Pod avtom.“

o

„Kako naj bom kriv pretepa jaz? Saj je peter prvi udaril nazaj!“

o

„Odkar je moj mož zadel na loteriji, ga skoraj nikoli ni doma: gostilna, golf, karte, nogomet, tenis . . . Vidim ga kvečjemu eno uro na dan.“

„Revica!“

„No, tudi tiste ure je enkrat konec.“

o

Tomaž govori s slavno igravko.

„Čisto drugače sem si vas predstavljal.“

„Kako? Mogoče staro in zoprno?“

„Ne, mlado in lepo.“

o

**Kdor ni z nami,
je pod nami.**

**Tovariši, obdelujte
zemljo,
mene ne boste več!**

„Renata, ali bi me hoteli narediti za najbolj srečnega človeka na svetu?“ reče fant dekletu.

„Ja,“ odgovori ona nežno.

„Potem me pa, prosim, predstavite svoji prijateljici Helgi!“

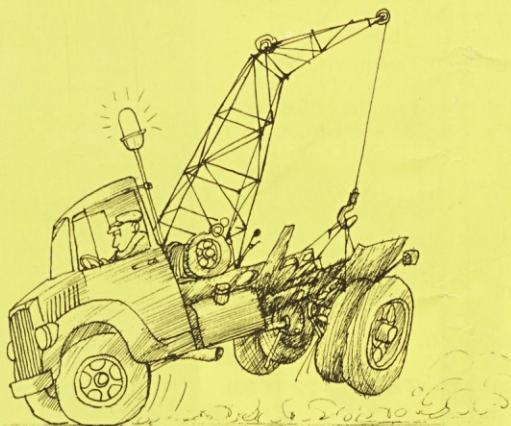
o

Neki ameriški časopis je razpisal tole uganko: „Tri osebe potujejo z balonom: slaven general, genialen raziskovavec narave in neka filmska igravka iz Hollywooda. V obupnem položaju je treba eno od teh treh oseb žrtvovati, da se ostali dve rešita. Koga je treba vreči iz gondole?“

Prvo nagrado je prejela osemletna deklica, ki je napisala: „Najtežjega.“

**Nasedli smo.
To je dokaz,
da naša kriza ni
globoka.**

POSLANICA LJUDSTVU

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Ludvik Roth, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstr. 1, 4053 Haid b. Ansfelden. (Tel. 0729 - 88 35 64).

P. Andrej Kropelj, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

Štefan Ferenčak SDB, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Slovenski socialni urad, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 26 4 04 ali 05522 - 21 5 85).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

(Tel. 04762 - 37 1 24).

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisden. (Tel. 0032/11/76 22 01).

Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, Marcinelle, B-6001 Charleroi.

(Tel. 071 - 36 77 54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. (1) 43 61 80 68).

Jože Flis, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. (1) 42 53 64 43).

Stanislav Kavalari, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

(Tel. 21 70 91 88).

Anton Dejak, 4 rue Sainte Barbe, 57710 Aumetz. (Tel. 82 91 85 06).

Jože Kamin, 14 rue du 5 Decembre, 57800 Merlebach. (Tel. 87 81 47 82).

François Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 56 66 01).

NEMČIJA

Msgr. dr. Janez Zdešar, 8000 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Štefan Antolin, 1000 Berlin 61, Methfesselstraße 43, Kolpinghaus.

(Tel. 030 - 785 30 91 do 93).

Janez Pučelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čepelak, diakon, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Martin Mlakar, 5657 Haan 1, Hochdahler Str. 14. (Tel. 02129 - 13 92).

Vladimir Jereb, 6000 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Stanko Gajšek, 6800 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Ciril Turk, 7000 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 78 8 14).

Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3, 1/2. (Tel. 0841 - 34 4 74).

Jože Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slovenski dušnopastirski urad, 7906 Blaustein bei Ulm, Felsenstr. 12/1.

(Tel. 07304 - 41 4 53).

Dr. Branko Rozman, 8000 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Marijan Bečan, 8000 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisden. (Tel. iz Nizozemske: 09 - 32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21).

Stanislav Cikanek, Thottsgatan 9 B, 21148 Malmö. (Tel. 040 - 23 24 78).

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Schaffhauserstr. 466, CH-8052 Zürich.

(Tel. Urad: 01 - 301 31 32. Zasebno: 01 - 301 44 15).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).